

RAFAKO S.A.

GRUPA PBG

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2011 ROKU**

wraz z opinią biegłego rewidenta

Spis treści

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	1
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	2
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	4
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE.....	6
1. Informacje ogólne.....	6
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	7
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.....	7
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	7
5. Inwestycje Spółki	8
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	8
6.1. Profesjonalny osąd	8
6.2. Niepewność szacunków	9
7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	10
7.1. Oświadczenie o zgodności.....	10
7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	10
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości (zasady rachunkowości)	10
9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	11
10. Zmiana szacunków	12
11. Korekta prezentacji i błędów z lat ubiegłych.....	12
12. Istotne zasady rachunkowości	17
12.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej.....	17
12.2. Rzeczowe aktywa trwałe	17
12.3. Wartości niematerialne	18
12.4. Wartość firmy.....	20
12.5. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	20
12.6. Leasing.....	20
12.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	20
12.8. Koszty finansowania zewnętrznego	21
12.9. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych	21
12.10. Aktywa finansowe	21
12.11. Utrata wartości aktywów finansowych	22
12.11.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu.....	22
12.11.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu	23
12.11.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	23
12.12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	23
12.13. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	23
12.14. Zapasy.....	23
12.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24
12.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	24
12.17. Kapitał podstawowy	24
12.18. Rezerwy	24
12.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne.....	24
12.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	25
12.21. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe.....	25
12.22. Podatki.....	25
12.22.1. Podatek bieżący	25
12.22.2. Podatek odroczony	26
12.22.3. Podatek od towarów i usług.....	27
12.23. Przychody	27
12.23.1. Sprzedaż towarów i produktów.....	27
12.23.2. Świadczenie usług	27
12.23.3. Odsetki.....	27
12.23.4. Dywidendy	27
12.23.5. Przychody z tytułu wynajmu	27
12.23.6. Umowy o usługi budowlane	27
12.23.7. Dotacje rządowe.....	28
12.24. Zysk netto na jedną akcję.....	28
13. Segmenty operacyjne.....	28

14.	Sezonowość lub cykliczność działalności Spółki	28
15.	Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną.....	29
16.	Przychody i koszty.....	30
16.1.	Przychody ze sprzedaży produktów i usług	30
16.2.	Przychody ze sprzedaży materiałów	30
16.3.	Geograficzne obszary działalności	30
16.4.	Koszty sprzedanych produktów i materiałów.....	31
16.5.	Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat	31
16.6.	Koszty świadczeń pracowniczych	32
16.7.	Pozostałe przychody operacyjne	32
16.8.	Pozostałe koszty operacyjne.....	32
16.9.	Przychody finansowe	33
16.10.	Koszty finansowe	33
16.11.	Składniki innych całkowitych dochodów.....	33
17.	Podatek dochodowy.....	34
17.1.	Obciążenie podatkowe	34
17.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	34
17.3.	Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 grudnia 2011 roku.....	35
18.	Działalność zaniechana	35
19.	Propozycja podziału zysku za 2011 rok.....	35
20.	Zysk przypadający na jedną akcję.....	35
21.	Uzgodnienie sprawozdania z przepływów pieniężnych do zmian bilansowych.....	36
22.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	37
23.	Rzeczowe aktywa trwale.....	38
24.	Środki trwale w leasingu	40
25.	Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.....	40
26.	Nieruchomości inwestycyjne	40
27.	Wartości niematerialne	40
28.	Udział we wspólnym przedsięwzięciu	42
29.	Akcje/udziały w spółkach.....	42
30.	Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe).....	43
31.	Zapasy	43
32.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów	44
32.1.	Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych oraz pozostałych należności	44
33.	Udzielone pożyczki krótkoterminowe	45
34.	Aktywa finansowe krótkoterminowe.....	45
34.1.	Instrumenty pochodne	45
34.2.	Inwestycje krótkoterminowe	46
34.3.	Lokaty krótkoterminowe.....	46
34.4.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	46
35.	Kapitał własny.....	47
35.1.	Kapitał podstawowy	47
35.2.	Wartość nominalna akcji.....	47
35.3.	Prawa akcjonariuszy	47
35.4.	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	47
35.5.	Kapitał zapasowy.....	47
35.6.	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	47
35.7.	Zyski zatrzymane i wypłacone dywidendy.....	47
35.8.	Zarządzanie kapitałem.....	48
36.	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A.....	48
37.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	49
38.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	49
38.1.	Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia	49
39.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	50
39.1.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania długoterminowe	50
39.2.	Rezerwy, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania – krótkoterminowe	50
39.3.	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.....	51
39.4.	Zobowiązania inwestycyjne	51
39.5.	Rezerwa na koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów	52
39.6.	Rezerwa na koszty z tytułu premii	52
39.7.	Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych	53
39.8.	Rezerwa na koszty z tytułu udzielonych gwarancji bankowych i poręczeń	53
39.9.	Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego.....	54
40.	Dotacje.....	54
41.	Prawa do emisji CO ₂	55

42.	Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	55
43.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	56
44.	Zmiany pozycji pozabilansowych	56
45.	Sprawy sporne, postępowania sądowe	57
45.1.	Postępowania sądowe	57
45.2.	Postępowania upadłościowe	57
45.3.	Inne sprawy sporne	58
46.	Gwarancje	59
47.	Informacje o podmiotach powiązanych	60
47.1.	Jednostka dominująca Spółki	61
47.2.	Wspólne przedsięwzięcia, w których Spółka jest współnikiem	61
47.3.	Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	61
47.4.	Transakcje z udziałem innych członków Zarządu i Rady Nadzorczej	61
47.5.	Akcje w posiadaniu członków organów zarządzających i nadzorujących	61
47.6.	Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	61
47.7.	Wynagrodzenia wyższej kadry kierowniczej Spółki	62
48.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz	63
49.	Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	63
50.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	64
50.1.	Ryzyko stopy procentowej	64
50.2.	Ryzyko walutowe	65
50.3.	Ryzyko cen towarów	66
50.4.	Ryzyko kredytowe	66
50.5.	Ryzyko związane z płynnością	66
51.	Instrumenty finansowe	67
51.1.	Wartość bilansowa klas i kategorii instrumentów finansowych	67
51.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych	69
51.3.	Ryzyko stopy procentowej	73
52.	Zatrudnienie	75
53.	Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	75

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	<i>Nota</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		1 030 092	1 065 335
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	16.1	1 027 158	1 062 162
Przychody ze sprzedaży materiałów	16.2	2 934	3 173
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	16.4	(897 075)	(937 531)
Zysk brutto ze sprzedaży		133 017	127 804
Pozostałe przychody operacyjne	16.7	10 941	5 109
Koszty sprzedaży	16.4	(50 997)	(47 118)
Koszty ogólnego zarządu	16.4	(26 108)	(22 552)
Pozostałe koszty operacyjne	16.8	(6 786)	(2 002)
Zysk z działalności kontynuowanej		60 067	61 241
Przychody finansowe	16.9	16 961	7 526
Koszty finansowe	16.10	(3 354)	(11 802)
Zysk brutto		73 674	56 965
Podatek dochodowy	17.1	(18 829)	(12 374)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		54 845	44 591
Inne całkowite dochody za okres		204	(273)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	16.11	204	(273)
Całkowite dochody ogółem za okres		55 049	44 318
Średnia ważona liczba akcji	20	69 600 000	69 600 000
Zysk na jedną akcję w złotych	20	0,79	0,64

Racibórz, dnia 30 kwietnia 2012 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Jarosław Dusilo	Dariusz Karwacki	Bożena Kawalko	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>	<i>1 stycznia 2010 (przeeksztalcone)</i>
AKTYWA				
Aktywa trwałe (długoterminowe)				
Rzeczowe aktywa trwałe	23	133 567	128 494	129 445
Nieruchomości inwestycyjne		–	–	–
Wartości niematerialne	27	9 393	8 465	6 583
Aktywa finansowe długoterminowe		204 198	42 912	44 315
Udziały w jednostkach zależnych	29	203 216	41 915	43 307
Udziały w pozostałych jednostkach	29	510	516	534
Udzielone pożyczki długoterminowe	30	472	481	474
Lokaty długoterminowe	30	–	–	–
Należności z tytułu dostaw i usług	30	–	–	–
Pozostałe aktywa długoterminowe	30	–	–	–
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	17.3	48 273	42 985	32 093
		395 431	222 856	212 436
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)				
Zapasy	31	26 882	26 121	22 476
Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów		303 003	265 333	223 445
Należności z tytułu dostaw i usług	32	183 781	209 831	153 865
Udzielone pożyczki krótkoterminowe	33	133	–	–
Należności z tytułu podatku dochodowego		–	–	1 019
Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów	32	119 089	55 502	68 561
Należności z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i związane z wyceną kontraktów rozliczenia międzyokresowe	15	78 519	205 506	58 001
Aktywa finansowe krótkoterminowe		196 724	186 947	245 271
Instrumenty pochodne	34.1	343	2 357	888
Inwestycje krótkoterminowe	34.2	15 769	27 304	37 011
Lokaty krótkoterminowe	34.3	7 211	1 040	142 678
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34.4	173 401	156 246	64 694
		605 128	683 907	549 193
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	25	37	150	–
SUMA AKTYWÓW		1 000 596	906 913	761 629

Racibórz, dnia 30 kwietnia 2012 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Jarosław Dusilo	Dariusz Karwacki	Bożena Kawalko	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)	1 stycznia 2010 (przeeksztalcone)
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał podstawowy	35.1	139 200	139 200	139 200
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	35.4	36 778	36 778	36 778
Kapitał zapasowy	35.5	158 654	158 142	143 368
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	35.6	630	426	699
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	35.7	55 191	40 530	31 593
		390 453	375 076	351 638
Zobowiązania długoterminowe				
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	37	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	43	176	–	–
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17.3	–	–	–
Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	38	19 922	19 083	19 663
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		16 717	15 213	12 932
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	39.1	15 812	14 024	11 847
Zobowiązania z tytułu inwestycji	39.1	48	–	–
Pozostałe zobowiązania	39.1	857	1 189	1 085
		36 815	34 296	32 595
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		245 208	203 433	132 686
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	39.2	172 117	161 072	100 633
Zobowiązania z tytułu inwestycji	39.2	4 093	2 463	4 566
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	39.9	21 026	4 593	–
Pozostałe zobowiązania	39.2	47 972	35 305	27 487
Pozostałe zobowiązania finansowe oraz z tytułu leasingu finansowego	39.2	6 079	4 087	11 017
Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych	38	1 424	1 306	1 306
Zobowiązania, rezerwy z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i przychody przyszłych okresów		320 617	288 715	232 387
Zobowiązania z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	15	248 519	229 935	210 103
Rezerwy z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną	15	71 853	58 751	22 284
Dotacje	40	245	29	–
		573 328	497 541	377 396
Zobowiązania razem		610 143	531 837	409 991
SUMA PASYWÓW		1 000 596	906 913	761 629

Racibórz, dnia 30 kwietnia 2012 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Jarosław Dusilo	Dariusz Karwacki	Bożena Kawalko	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	<i>Nota</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		73 674	56 965
Korekty o pozycje:		143 942	(81 103)
Amortyzacja	16.5	10 558	9 972
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		9	58
Odsetki i dywidendy, netto		(1 537)	(2 051)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(936)	(1 086)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań/aktywów finansowych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		3 913	(8 398)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności	21	(43 510)	(36 888)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(761)	(3 645)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań i rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych z wyjątkiem kredytów i pożyczek		25 607	69 958
Zmiana stanu rozliczeń z tytułu umów o usługę budowlaną		158 672	(91 207)
Podatek dochodowy zapłacony		(7 644)	(17 652)
Pozostałe		(429)	(164)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		217 616	(24 138)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		386	258
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(14 753)	(13 479)
Sprzedaż instrumentów finansowych		163 434	155 065
Nabycie instrumentów finansowych		(156 886)	(7 242)
Nabycie udziałów w jednostce zależnej		(160 784)	-
Umorzenie udziałów w jednostce zależnej		5 965	-
Dywidendy i odsetki otrzymane		1 213	1 995
Udzielenie pożyczek		(133)	-
Pozostałe		22	57
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(161 536)	136 654
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		-	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(105)	(2)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		-	-
Splata pożyczek/kredytów		-	-
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Spółki		(39 672)	(20 880)
Odsetki zapłacone		-	-
Pozostałe		648	191
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(39 129)	(20 691)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		16 951	91 825
Różnice kursowe netto		204	(273)
Środki pieniężne na początek okresu		156 246	64 694
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	34.4	173 401	156 246
- o ograniczonej możliwości dysponowania		496	106

Racibórz, dnia 30 kwietnia 2012 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Jarosław Dusilo	Dariusz Karwacki	Bożena Kawalko	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Nadwyżka ze sprzedaży akcji poniżej ich wartości nominalnej</i>	<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Razem</i>
Na 1 stycznia 2011 roku - (przeeksztalcone)	139 200	36 778	158 142	426	40 530	375 076
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	–	–	–	204	54 845	55 049
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	512	–	(512)	–
Dywidenda	–	–	–	–	(39 672)	(39 672)
Na 31 grudnia 2011 roku	139 200	36 778	158 654	630	55 191	390 453
Na 1 stycznia 2010 roku - (przeeksztalcone)	139 200	36 778	143 368	699	31 593	351 638
Dochody całkowite za okres sprawozdawczy	–	–	–	(273)	44 591	44 318
Podział zysku z lat ubiegłych	–	–	14 774	–	(14 774)	–
Dywidenda	–	–	–	–	(20 880)	(20 880)
Na 31 grudnia 2010 roku - (przeeksztalcone)	139 200	36 778	158 142	426	40 530	375 076

Racibórz, dnia 30 kwietnia 2012 roku

Wiesław Różacki	Krzysztof Burek	Jarosław Dusilo	Dariusz Karwacki	Bożena Kawalko	Jolanta Markowicz
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Główny Księgowy

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

RAFAKO S.A. ("Spółka") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33. Spółka została utworzona aktem notarialnym dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 34143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółce nadano numer statystyczny REGON 270217865.

Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

Sprawozdanie finansowe Spółki obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą (PKD 25.30.Z),
- Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych (PKD 33.11.Z),
- Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia (PKD 33.20.Z),
- Produkcja konstrukcji metalowych i ich części (PKD 25.11.Z),
- Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 43.99.Z),
- Produkcja przemysłowych urządzeń chłodniczych i wentylacyjnych (PKD 28.25.Z),
- Produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych (PKD 25.29.Z),
- Obróbka mechaniczna elementów metalowych (PKD 25.62.Z),
- Obróbka metali i nakładanie powłok na metale (PKD 25.61.Z),
- Produkcja maszyn do obróbki metalu (PKD 28.41.Z),
- Naprawa i konserwacja maszyn (PKD 33.12.Z),
- Działalność w zakresie architektury (PKD 71.11.Z),
- Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12.Z),
- Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych (PKD 28.21.Z),
- Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń (PKD 46.69.Z),
- Sprzedaż hurtowa metali i rud metali (PKD 46.72.Z),
- Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 28.29.Z),
- Produkcja narzędzi (PKD 25.73.Z),
- Wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35.11.Z),
- Przesyłanie energii elektrycznej (PKD 35.12.Z),
- Dystrybucja energii elektrycznej (PKD 35.13.Z),
- Handel energią elektryczną (PKD 35.14.Z),
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i grzejnego (PKD 46.74.Z),
- Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- Pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 85.59.B),
- Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37.00.Z),
- Hotele i podobne obiekty zakwaterowania (PKD 55.10.Z),
- Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z),
- Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (PKD 56.10.A),
- Pozostała usługowa działalność gastronomiczna (PKD 56.29.Z),
- Działalność obiektów kulturalnych (PKD 90.04.Z),
- Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna (PKD 93.29.Z),
- Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów (PKD 82.30.Z),
- Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 72.19.Z).

Spółka posiada Oddział w Turcji sporządzający samodzielne sprawozdanie finansowe, zgodne z prawem tureckim. Walutą funkcjonalną oddziału jest EUR.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka prezentująca niniejsze sprawozdanie sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 30 kwietnia 2012 roku.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Spółki. W dniu 7 marca 2011 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. zwiększyła liczbę członków Zarządu Spółki do czterech osób i powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Pana Macieja Kaczorowskiego. W dniu 9 maja 2011 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. powołała z dniem 9 maja 2011 roku Pana Piotra Wawrzynowicza na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki odpowiedzialnego za relacje inwestorskie. W dniu 21 listopada 2011 roku Pan Piotr Wawrzynowicz zrezygnował z wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu RAFAKO S.A. W dniu 25 listopada 2011 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. ustaliła liczbę członków Zarządu RAFAKO S.A. na 5 osób, odwołała ze stanowiska Wiceprezesa Zarządu Pana Macieja Kaczorowskiego, natomiast powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Panią Bożenę Kawalko, Pana Jarosława Dusilo oraz Pana Dariusza Karwackiego.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu przedstawia się następująco:

Wiesław Różacki	- Prezes Zarządu
Krzysztof Burek	- Wiceprezes Zarządu
Jarosław Dusilo	- Wiceprezes Zarządu
Dariusz Karwacki	- Wiceprezes Zarządu
Bożena Kawalko	- Wiceprezes Zarządu

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku miały miejsce zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki. W dniu 29 marca 2011 roku do Biura Spółki wpłynęło oświadczenie zawierające rezygnację Pana Romana Jarońskiego z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki z dniem 25 marca 2011 roku. W dniu 9 maja 2011 roku Pan Piotr Wawrzynowicz złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki w związku z powołaniem jego osoby na stanowisko Wiceprezesa Zarządu. W dniu 31 maja 2011 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy RAFAKO S.A. ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej na sześć osób i powołało w jej skład Pana Wojciecha Piskorza.

W dniu 21 listopada 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej na 7 osób, odwołało ze składu Rady Nadzorczej VI kadencji Pana Krzysztofa Pawelca, Pana Wojciecha Piskorza, Pana Macieja Stradomskiego oraz Pana Sławomira Sykuckiego, natomiast powołało w skład Rady Nadzorczej Panią Małgorzatę Wiśniewską, Pana Piotra Rutkowskiego, Pana Przemysława Szkudlarczyka, Pana Piotra Wawrzynowicza oraz Pana Tomasza Woroch.

W dniu 14 lutego 2012 roku Pan Tomasz Woroch złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. w dniu 14 lutego 2012 roku ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. na 7 osób i powołało w skład Rady Nadzorczej Pana Jerzego Wiśniewskiego oraz Pana Roberta Końskiego.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Jerzy Wiśniewski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Piotr Wawrzynowicz	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Wiśniewska	- Sekretarz Rady Nadzorczej
Robert Koński	- Członek Rady Nadzorczej
Piotr Rutkowski	- Członek Rady Nadzorczej
Przemysław Szkudlarczyk	- Członek Rady Nadzorczej
Leszek Wysłocki	- Członek Rady Nadzorczej

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 30 kwietnia 2012 roku.

5. Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych:

Nazwa i siedziba jednostki	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
		31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
FPM S.A. Mikolów	Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	82,19%	82,19%
PALSERWIS Sp. z o.o.* Mikolów	Produkcja pieców, palenisk i palników piecowych	82,19%	82,19%
PGL – DOM Sp. z o.o. Racibórz	Obsługa nieruchomości na własny rachunek	100%	100%
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. Racibórz	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego	100%	100%
RAFAKO ENGINEERING SOLUTION doo Belgrad	Działalność w zakresie projektowania technologicznego łącznie z doradztwem i sprawowaniem nadzoru dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	77%	77%
RAFAKO Hungary Kft. Budapeszt	Montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym	100%	–
ENERGOMONTAŻ- POŁUDNIE S.A.	Usługi w zakresie produkcji budowlano-montażowej, generalnego wykonawstwa inwestycji, montażu, modernizacji, remontów urządzeń oraz instalacji energetycznych i przemysłowych	64,84%	–
Modus II Sp. z o.o.**	Zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	64,84%	–

* jednostka zależna w 100% od spółki FPM S.A., zależna pośrednio od RAFAKO S.A.

** jednostka zależna w 100% od spółki ENERGMONTAŻ POŁUDNIE S.A., zależna pośrednio od RAFAKO S.A.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych był równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań oraz zdarzeń w poszczególnych obszarach.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka występuje jako strona umów leasingu. Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego kierownictwo Spółki dokonuje oceny, czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

6.2. Niepewność szacunków

Decydujący wpływ na poziom prezentowanego wyniku netto za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011 roku oraz wartości aktywów i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2011 roku miały szacunki dotyczące:

- poziomu budżetowanych przychodów i kosztów z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną, stanowiący podstawę wyceny realizowanych kontraktów zgodnie z MSR 11,
- szacunek wysokości kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji umów,
- szacunek poziomu rezerw na świadczenia pracownicze (Spółka ponosi koszty świadczeń z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia),
- realizacji aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Na koniec roku obrotowego Spółka przeprowadza test na utratę wartości firmy oraz analizę utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości. Wymaga to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Spółka dokonała oceny, czy występują przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości aktywów. Przeprowadzona analiza wykazała, że w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku przesłanki takie nie wystąpiły.

Wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione w notach 23, 27, 31, 32.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie stałoby się nieuzasadnione. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Rezerwa na przewidywane straty na kontrakcie

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu umów o usługę budowlaną rozliczanych metodą stopnia zaawansowania kontraktu. Przewidywaną stratę na kontrakcie Spółka ujmuje jako koszt zgodnie z MSSF. Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów o usługę budowlaną za rok obrotowy zostały przedstawione w notach 12.23.6 i 15 niniejszego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółki, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia. Szczegóły dotyczące wartości oszacowanych w ten sposób rezerw zostały zaprezentowane w notce 15 dodatkowych informacji i objaśnień.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego Spółka ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na 31 grudnia 2011 roku.

7.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości (zasady rachunkowości)

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2011 roku:

- Zmiany do MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych (znowelizowany w listopadzie 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Celem tych zmian jest uproszczenie i doprecyzowanie definicji podmiotu powiązanego. Nowelizacja usunęła wymóg ujawniania informacji w odniesieniu do transakcji z podmiotem powiązanym w stosunku do rządu, który sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą lub ma na nią znaczący wpływ oraz w stosunku do innej jednostki, która jest podmiotem powiązanym, ponieważ ten sam rząd sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą i tą drugą jednostką lub ma na nią znaczący wpływ. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Spółki, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Spółki.
- Zmiany do KIMSF 14 MSR 19 Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności: przedpłaty minimalnych wymogów finansowania – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Zmiana ta usuwa niezamierzone skutki KIMSF 14 dotyczące dobrowolnych wpłat na cele emerytalne w sytuacji, gdy istnieją wymogi minimalnego finansowania. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
- KIMSF 19 Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. KIMSF 19 objaśnia zasady rachunkowości stosowane w sytuacji, gdy w wyniku renegocjacji przez jednostkę warunków jej zadłużenia zobowiązanie zostaje uregulowane poprzez emisję instrumentów kapitałowych dla wierzyciela przez dłużnika. Zastosowanie tej interpretacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
- Zmiany do MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja: Klasyfikacja emisji praw poboru. Zmiana precyzuje, w jaki sposób należy ujmować określone prawa poboru w sytuacji, gdy emitowane instrumenty finansowe są denominowane w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2010 roku) – część zmian ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku, a część dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

9. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Spółki. Spółka dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- KIMSF 20 Koszty usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej w kopalni odkrywkowej – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: Pożyczki rządowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Na dzień sporządzenia sprawozdania wejście w życie powyższych standardów, zmian oraz interpretacji nie powoduje zmian w sprawozdaniu finansowym będących skutkiem zastosowania powyższych standardów, zmian bądź interpretacji po raz pierwszy.

10. Zmiana szacunków

W roku zakończonym 31 grudnia 2011 roku Spółka dokonała zmiany okresu ekonomicznej użyteczności komputerów, który został wydłużony z 5 do 7 lat. Zmiana ta ma wpływ na wysokość amortyzacji nowo przyjmowanych środków trwałych i nie wpływa na wyniki finansowe Spółki z poprzednich okresów sprawozdawczych.

11. Korekta prezentacji i błędów z lat ubiegłych

Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych za rok 31 grudnia 2010 roku z uwzględnieniem aktualnych zasad (polityki) rachunkowości oraz korekt błędów opisanych poniżej.

Korekty błędów dotyczą następujących kwestii:

- korekty wyceny kontraktów o wartości planowanych przychodów poniżej 5m złotych, zgodnie z wyceną metodą „marży zerowej” polegającej na identyfikacji przychodów do wysokości kosztów kontraktu oraz rozpoznania rezerw z tytułu przewidywanych strat,
- korekty wyceny kontraktów o wartości planowanych przychodów powyżej 5m złotych, polegającej na uwzględnieniu w wycenie kontraktów naliczonych kar z tytułu nieterminowej realizacji umów (zmniejszenie prognozowanych przychodów) oraz błędu w zakresie ustalenia wysokości kar.

Główne zmiany dotyczące prezentacji danych finansowych w sprawozdaniu sytuacji finansowej wynikają z dostosowania prezentacji transakcji gospodarczych spójnie do aktualnych polityk (zasad) rachunkowości, a dotyczących:

- wyceny oraz prezentacji rozliczeń z tytułu wyceny umów o usługi budowlane,
- reklasyfikacji należności o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy do aktywów finansowych długoterminowych zwiększająca przejrzystość danych finansowych oraz ułatwiająca analizę pozycji bilansowych,
- reklasyfikacji zobowiązań oraz rezerw o terminie zapadalności powyżej 12 miesięcy do zobowiązań długoterminowych zwiększająca przejrzystość danych finansowych oraz ułatwiająca analizę pozycji bilansowych,
- dokonano wydzielenia pozycji rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych z pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe”.

Porównywalne dane finansowe w pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów za 12 miesięcy 2010 roku, których prezentacja uległa zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym za 12 miesięcy 2010 roku, zostały skorygowane w zaprezentowany poniżej sposób:

	<i>Przychody ze sprzedaży produktów</i>	<i>Koszt sprzedanych produktów i materiałów</i>	<i>Pozostałe przychody operacyjne</i>	<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	<i>Podatek dochodowy</i>	<i>Zysk netto</i>
Przed korektą	1 107 134	(938 142)	10 158	(56 853)	(11 340)	40 184
Korekta błęd						
Korekta wyceny kontraktów o wartości całkowitych przychodów poniżej 5m złotych	590	290	-	-	(167)	713
Rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów o usługę budowlaną	(45 562)	321	(5 049)	54 851	(867)	3 694
Po korekcie	1 062 162	(937 531)	5 109	(2 002)	(12 374)	44 591

Powyższe zmiany skutkowały dokonaniem korekty przekształceniowej dokonane w ramach sprawozdania z całkowitych dochodów skutkowały również korektą sprawozdania z przepływów finansowych.

	<i>Zysk/ (strata) brutto</i>	<i>Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek</i>	<i>Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych</i>
Przed korektą	51 524	111 275	(127 083)
Korekta błęd			
Korekta wyceny kontraktów o wartości całkowitych przychodów poniżej 5m złotych	880	-	-
Rezerwy na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów o usługę budowlaną	4 561	-	-
Korekta prezentacji			
Zmiana stanu zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań wynikająca z korekty błędu	-	(41 317)	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych dotyczących wyceny umów o usługę budowlaną wynikająca z korekty błędu	-	-	35 876
Po korekcie	56 965	69 958	(91 207)

Porównywalne dane finansowe w pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 roku, których prezentacja uległa zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym za rok 2010, zostały skorygowane w zaprezentowany poniżej sposób:

	<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>	<i>Rozliczenia międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych (długoterminowa)</i>	<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania długoterminowe</i>	<i>Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych (krótkoterminowa)</i>	<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe</i>	<i>Zobowiązania, rezerwy z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i przychody przyszłych okresów</i>
Przed korektą:	43 066	206 077	40 184	20 389	-	-	279 975	228 355
Korekta błędu								
Korekta wyceny kontraktów o wartości całkowitych przychodów poniżej 5m złotych	493	(571)	(2 100)	-	-	-	-	2 022
Korekta wyceny kontraktów o wartości całkowitych przychodów powyżej 5m złotych	(574)	-	2 446	-	-	-	-	(3 020)
Korekta prezentacji								
Zobowiązania handlowe	-	-	-	-	14 024	-	(14 024)	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	-	-	-	(1 306)	-	1 306	-	-
Zobowiązania z tytułu premii	-	-	-	-	1 189	-	(1 189)	-
Reklasyfikacja rezerw na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych	-	-	-	-	-	-	(57 504)	57 504
Reklasyfikacja rezerw z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną	-	-	-	-	-	-	(3 825)	3 825
Po korekcie	42 985	205 506	40 530	19 083	15 213	1 306	203 433	288 686

Porównywalne dane finansowe w pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2010 roku, których prezentacja uległa zmianie w porównaniu do danych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym za rok 2009, zostały skorygowane w zaprezentowany poniżej sposób:

	<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>	<i>Różnice międzyokresowe z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną</i>	<i>Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty</i>	<i>Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych (długoterminowa)</i>	<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania długoterminowe</i>	<i>Rezerwa z tytułu świadczeń pracowniczych (krótkoterminowa)</i>	<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe</i>	<i>Zobowiązania, rezerwy z tytułu wyceny umów o usługę budowlaną i przychody przyszłych okresów</i>
Przed korektą:	31 141	58 098	35 654	20 969	–	–	165 630	207 459
Korekta błęd								
Korekta wyceny kontraktów o wartości całkowitych przychodów poniżej 5m złotych	660	(97)	(2 813)	–	–	–	732	2 644
Korekta wyceny kontraktów o wartości całkowitych przychodów powyżej 5m złotych	292	–	(1 248)	–	–	–	(7 703)	9 243
Korekta prezentacji								
Zobowiązania handlowe	–	–	–	–	11 847	–	(11 847)	–
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	–	–	–	(1 306)	–	1 306	–	–
Zobowiązania z tytułu premii	–	–	–	–	1 085	–	(1 085)	–
Reklasyfikacja rezerw na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych	–	–	–	–	–	–	(7 703)	7 703
Reklasyfikacja rezerw z tytułu realizacji umów o usługę budowlaną	–	–	–	–	–	–	(5 338)	5 338
Po korekcie	32 093	58 001	31 593	19 663	12 932	1 306	132 686	232 387

12. Istotne zasady rachunkowości

12.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług w przychodach ze sprzedaży, zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w koszcie wytworzenia lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Kursy walutowe przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
USD	3,4174	2,9641
EUR	4,4168	3,9603
GBP	5,2691	4,5938
CHF	3,6333	3,1639
SEK	0,4950	0,4415
TRY	1,7835	1,9227

12.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczenia usług, w celach administracyjnych lub w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu, a nie stanowiące nieruchomości inwestycyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątku,
- cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Spółka dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1 stycznia 2004 roku, który jest dniem przejścia na stosowanie MSSF.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszone o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty (prawa wieczystego użytkowania)	–	–
Budynki i budowle	od 1,54 % do 50,00 %	od 2 do 65 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	od 3,33 % do 50,00%	od 2 do 30 lat
Urządzenia biurowe	od 10,00 % do 100,00%	od 1 do 10 lat
Środki transportu	od 6,67 % do 50,00 %	od 2 do 15 lat
Komputery	od 20,00 % do 50,00 %	od 2 do 7 lat*

* zmiana maksymalnej długości okresu użytkowania obowiązująca od 1 stycznia 2011 roku

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie zakładów produkcyjnych jednostek, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji tak jak w przypadku gruntów.

Jeżeli przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości, a wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których te aktywa należą jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej.

Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Na koniec każdego roku obrotowego Spółka przeprowadza weryfikację środków trwałych pod kątem utraty wartości, przyjętego okresu ekonomicznej użyteczności oraz zastosowanej metody amortyzacji i, w razie konieczności, dokonuje stosowych korekt księgowych, mających wpływ na okres bieżący lub lata przyszłe. Jeżeli Spółka dokonuje remontu środka trwałego, który spełnia kryteria jego ujmowania w wartości aktywów, wówczas koszt remontu jest ujmowany jako składnik rzeczowych aktywów trwałych.

12.3. Wartości niematerialne

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Na dzień 1 stycznia 2004 roku Spółka dokonała wyceny części wartości niematerialnych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt dla potrzeb MSSF 1.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w ciężar rachunku zysków i strat za ten rok, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych ocenia się co roku, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. Okresy użytkowania są także poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku roku obrotowego.

Do wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosuje się metodę liniową amortyzacji.

Okres amortyzacji wartości niematerialnych wynosi od 2 do 10 lat.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie jego wyksięgowania.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	2 – 5 lat
Wykorzystana metoda	Amortyzowane przez okres umowy (5-10 lat) - metodą liniową	Amortyzowane metodą liniową.
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

12.4. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - (i) przekazanej zapłaty,
 - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

12.5. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

12.6. Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane w zysku lub stracie, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

12.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w zysku lub stracie. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

12.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt finansowy okresu.

12.9. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, dokonuje się formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

12.10. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - a. nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - b. częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - c. instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowe); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2011 roku do kategorii aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zaliczyła jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, akcje i udziały spółek notowanych na giełdzie oraz instrumenty pochodne.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

12.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

12.11.1. Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

12.11.2. Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

12.11.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

12.12. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

W sytuacji, kiedy składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywa i jego sprzedaż, zgodnie z posiadanymi planami sprzedaży, jest wysoce prawdopodobna w okresie jednego roku, wówczas Spółka klasyfikuje dany składnik aktywów jako przeznaczony do sprzedaży. Wartość takiego składnika aktywów prezentowana w sprawozdaniu finansowym Spółki stanowi niższą z dwóch wartości: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

12.13. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania finansowe – gdy ich wartość jest ujemna.

Mając na uwadze charakter zabezpieczeń oraz powiązanie z transakcjami zabezpieczanymi, pomimo braku zasad rachunkowości zabezpieczeń, wynik na realizacji oraz wycenie pochodnych instrumentów finansowych stanowiących ekonomiczne zabezpieczenie transakcji zakupu i sprzedaży oraz nie mają charakteru spekulacyjnego koryguje odpowiednio przychody ze sprzedaży lub koszt własny sprzedanych produktów.

12.14. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Materiały zakupione w celu wykorzystania do produkcji, które w momencie zakupu w jednoznaczny sposób identyfikuje się z realizowaną umową o usługę budowlaną, bądź innymi umowami o dostawę lub świadczenie usług wycenia się w ciągu roku obrotowego metodą szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen zakupu dla konkretnej umowy. Na dzień bilansowy materiały wycenia się zgodnie z zasadami wyceny umów o usługę budowlaną (MSR 11), tj. wartość oraz koszty związane z nabyciem tych materiałów ujmuje się w koszcie wytworzenia.

Zużycie pozostałych materiałów jest ujmowane w koszcie wytworzenia wg średniej ceny ważonej.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykonczenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

12.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, za wyjątkiem sytuacji, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, z uwzględnieniem odpisu na utratę wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Wycena należności związana z odwracaniem dyskonta w związku z upływem czasu jest ujmowana jako przychody finansowe.

12.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W przypadku występowania kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element zarządzania gotówką, z uwzględnieniem zapisów MSR 7, saldo środków pieniężnych prezentuje się w rachunku przepływów pieniężnych po pomniejszeniu o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

12.17. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym Spółki. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną. Akcje własne ujmuje się jako odrębną kategorię kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

12.18. Rezerwy

Spółka tworzy rezerwy wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

12.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Przychody i koszty są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku naliczania odpisu oraz w wyniku rozliczania metodą efektywnej stopy procentowej.

12.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, które wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane, ze względu na spełnienie określonych warunków, do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w wyniku okresu jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wylacza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania z tytułów publiczno-prawnych oraz wynagrodzeń. Pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

12.21. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania, pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalnych/ rentowych w momencie przechodzenia na emeryturę/rentę.

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami jednostki dokonują również odpisów na ZFŚS dla wywodzących się z nich emerytów.

Spółka uznaje koszty z tych tytułów na bazie memorialowej.

Wysokość nagrody uzależniona jest od stażu pracy i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Pracownicy otrzymują również jednorazowe wypłaty z tytułu przejścia na emeryturę. Odprawy rentowe przysługują pracownikom, którzy nabyli trwałą niezdolność do pracy. Wielkość wypłat zależy od stażu pracy oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Spółka ujmuje rezerwę z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest obliczona przez niezależnego aktuarium, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Wycena aktuarialna świadczeń długo- i krótkoterminowych dokonywana jest nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego.

12.22. Podatki

12.22.1. Podatek bieżący

Podatek dochodowy wykazany w wyniku okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone Spółkę zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe oraz zmianę stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonego nie rozliczaną z kapitałem własnym.

12.22.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej podatek odroczony jest tworzony w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Spółka obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

12.22.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

12.23. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

12.23.1. Sprzedaż towarów i produktów.

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się kwoty należne za sprzedane wyroby gotowe, towary, materiały oraz pozostałe usługi dotyczące działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy.

12.23.2. Świadczenie usług

Przychody z wykonania niezakończonych usług długoterminowej w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach sprawozdawczych – ustala się proporcjonalnie do stopnia jej realizacji, jeżeli stopień ten można ustalić w sposób wiarygodny. W zależności od rodzaju transakcji stopień zaawansowania realizacji usługi można ustalić w oparciu o następujące metody:

- pomiary wykonanych prac,
- procentowe ujęcie wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane lub
- stosunek kosztów poniesionych na dany dzień do całkowitych szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia.

Do kosztów poniesionych na dany dzień zalicza się jedynie te koszty, które dotyczą usług wykonanych do tego dnia. Jedynie koszty dotyczące usług już wykonanych lub usług, które mają być wykonane, zalicza się do całkowitych szacowanych kosztów transakcji.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

12.23.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

12.23.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

12.23.5. Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

12.23.6. Umowy o usługi budowlane

Umowy o usługi budowlane to kontrakty handlowe związane z podstawową działalnością operacyjną Spółki, których przedmiotem jest budowa składnika aktywów lub zespołu aktywów, które są ze sobą ściśle powiązane lub wzajemnie zależne pod względem projektowym, technologicznym lub ze względu na ich funkcję użytkową czy ostateczne przeznaczenie lub sposób użytkowania. Większość umów zawieranych jest w cenach stałych i jest rozliczanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania kontraktu.

Przychody całkowite z umowy zawierają początkową kwotę przychodów ustaloną w umowie oraz zmiany dokonywane w trakcie wykonywania umowy, roszczenia oraz premie.

Zmiany w przychodach z umowy są uwzględniane, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że odbiorca zaakceptuje zmiany i kwoty przychodów wynikające z tych zmian, oraz wartość tych przychodów może być wiarygodnie wyceniona. Przychody z umowy wycenia się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty.

Na całkowity koszt umowy składają się koszty, które bezpośrednio lub z wykorzystaniem racjonalnych metod alokacji można przyporządkować do konkretnej umowy oraz inne koszty, którymi, zgodnie z warunkami umowy, można obciążyć zamawiającego.

Skutki zmian szacunków przychodów lub kosztów związanych z umową oraz skutki zmian szacunków wyników umowy ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowej zgodnie z MSR 8 (Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów). Zmienione szacunki stosuje się do określenia wysokości przychodów i kosztów ujętych w rachunku zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiły zmiany, oraz w okresach następnych.

Przychód na koniec okresu sprawozdawczego ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy, po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach sprawozdawczych.

12.23.7. Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

12.24. Zysk netto na jedną akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym. Spółka nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozwodniające potencjalne akcje zwykłe.

13. Segmenty operacyjne

Spółka działa w jednym segmencie rynku.

14. Sezonowość lub cykliczność działalności Spółki

Działalność Spółki nie cechuje się sezonowością ani cyklicznością istotnie wpływającą na wynik finansowy.

15. Informacje dotyczące umów o usługę budowlaną

Przychody z tytułu umów o usługę budowlaną są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek kosztów poniesionych do sumy szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania umowy.

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów o usługę budowlaną, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów na podaną wyżej datę.

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>
Poniesione koszty umów (narastająco)	3 332 150	2 915 999
Ujęte zyski pomniejszone o ujęte straty (narastająco)	418 867	368 636
Przychody z umowy obliczone wg stopnia zaawansowania wykonania umowy (narastająco)	3 751 017	3 284 635
Należności uwarunkowane wykonaniem umowy (faktury częściowe narastająco)	<u>3 777 193</u>	<u>3 155 323</u>
Kwota brutto należna Zamawiającym z tytułu prac wynikających z umowy (pasywa), w tym:	<i>(248 519)</i>	<i>(229 935)</i>
- zaliczki otrzymane (zobowiązania z tytułu zaliczek)	<i>(215 677)</i>	<i>(212 492)</i>
- korekta wartości zaliczek z tytułu kwot należnych od Zamawiających	139 840	119 310
- kwota brutto należna zamawiającym z tytułu wyceny kontraktów	<i>(172 682)</i>	<i>(136 753)</i>
Kwota brutto należna od Zamawiających z tytułu prac wynikających z umowy (aktywo)	<u>78 519</u>	<u>205 506</u>
Rezerwa na kary z tytułu nieterminowej realizacji umów lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych	<i>(50 072)</i>	<i>(53 419)</i>
Rezerwa na straty wynikające z umów	<u><i>(21 781)</i></u>	<u><i>(5 332)</i></u>

Spółka każdorazowo analizuje umowy pod kątem potencjalnych strat, które ujmowane są bezzwłocznie jako koszt zgodnie z MSR 11.36. W ramach wyceny umów o usługę budowlaną, zgodnie z MSR 11.11-15 Spółka uwzględniła odpowiednio szacunki kar z tytułu opóźnień w realizacji umów lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych. Szacunki wielkości kar prowadzone są w oparciu o dokumentację źródłową dotyczącą stwierdzonych opóźnień w realizacji prac lub problemów dotyczących gwarantowanych parametrów technicznych, w oparciu o założenia umowne oraz szacunek kierownictwa dotyczący ryzyka ich wystąpienia. Poziom szacowanego ryzyka uzależniony jest w znacznej części od czynników zewnętrznych będących częściowo poza kontrolą i może ulec zmianie w kolejnych okresach. Realizacja części kontraktów, w odniesieniu do których rozpoznano rezerwę na kary z tytułu nieterminowej realizacji umów, obarczona jest ryzykiem powstania sporu arbitrażowego, który w ocenie Spółki rodzi ryzyko o nieokreślonych konsekwencjach.

W drugiej połowie grudnia 2011 roku, Zarząd Spółki powziął informację o zgłoszeniu roszczenia, w postaci wezwania do zapłaty kar umownych ze strony członka konsorcjum realizującego kontrakt na dostawę kotła oraz instalacji odsiarczania spalin dla bloku 858 MW dla PGE Elektrownia Belchatów S.A. Szczegółowy opis obecnego statusu sprawy oraz stosowne ujawnienia zostały przedstawione w notcie 45.3.

16. Przychody i koszty

16.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 058 618	1 096 169
- w tym od jednostek powiązanych	2 835	3 675
Przychody netto ze sprzedaży usług	35 333	10 107
- w tym od jednostek powiązanych	928	332
Wynik na realizacji instrumentów pochodnych	(3 307)	(2 070)
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych	(4 141)	8 468
Kary umowne	(66 572)	(45 562)
Zrealizowane różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług	4 013	(4 528)
Różnice kursowe dotyczące wyceny należności z tytułu dostaw i usług	3 214	(422)
Przychody netto ze sprzedaży produktów, razem	1 027 158	1 062 162
- w tym od jednostek powiązanych	3 763	4 007

16.2. Przychody ze sprzedaży materiałów

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Przychody ze sprzedaży materiałów	2 934	3 173
- w tym od jednostek powiązanych	-	-
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	2 934	3 173
- w tym od jednostek powiązanych	-	-

Głównymi odbiorcami wyrobów i usług Spółki są przede wszystkim zagraniczni i krajowi dostawcy obiektów energetycznych oraz krajowa i zagraniczna energetyka zawodowa i przemysłowa.

Przychody ze sprzedaży od jednostek powiązanych szczegółowo przedstawia nota 47 dodatkowych informacji i objaśnień. Asortyment sprzedaży w podziale na rynki zbytu został zaprezentowany w sprawozdaniu Zarządu z działalności RAFAKO S.A. w 2011 roku w punkcie 3.1.

16.3. Geograficzne obszary działalności

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Przychody ze sprzedaży od klientów krajowych	675 173	791 243
- w tym od jednostek powiązanych	3 763	4 007
Przychody ze sprzedaży od klientów zagranicznych	354 919	274 092
- w tym od jednostek powiązanych	-	-
Przychody netto ze sprzedaży, razem	1 030 092	1 065 335
- w tym od jednostek powiązanych	3 763	4 007

16.4. Koszty sprzedanych produktów i materiałów

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Amortyzacja	10 558	9 972
Zużycie materiałów i energii	433 239	475 824
Usługi obce	339 873	392 545
Podatki i opłaty	5 230	4 829
Wynagrodzenia	107 461	96 536
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	26 753	24 312
Podróże służbowe	6 401	8 426
Koszty reklamy	3 176	2 944
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych	(227)	70
Wynik na realizacji instrumentów pochodnych	41	–
Zrealizowane różnice kursowe	1 280	2 170
Naliczone różnice kursowe	1 470	882
Pozostałe koszty rodzajowe	2 130	4 514
Koszty według rodzaju, razem	937 385	1 023 024
Zmiana stanu należności, produktów i rozliczeń międzyokresowych	157 019	(148 258)
Zmiana stanu zapasów dotycząca umów o usługę budowlaną ujęta w koszcie wytworzenia	(119 446)	135 189
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(2 841)	(7 234)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(50 997)	(47 118)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(26 108)	(22 552)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	895 012	933 051
Wartość sprzedanych materiałów	2 063	4 480
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	897 075	937 531

16.5. Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży (koszcie sprzedanych towarów i produktów):	9 454	8 717
Amortyzacja środków trwałych	8 357	7 800
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 097	917
Trwała utrata wartości rzeczowych środków trwałych	–	–
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	430	530
Amortyzacja środków trwałych	263	350
Amortyzacja wartości niematerialnych	167	180
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	674	725
Amortyzacja środków trwałych	612	606
Amortyzacja wartości niematerialnych	62	119

16.6. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Wynagrodzenia, w tym:	107 461	96 536
- koszty bieżących wynagrodzeń	104 592	95 321
- pozostałe świadczenia, w tym świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	2 869	1 215
Koszty ubezpieczeń społecznych	26 753	24 312
	134 214	120 848

16.7. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Przychody z tytułu kar umownych	4 992	3 231
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	286	77
Dotacje	430	162
Otrzymane odszkodowania	1 213	142
Zysk ze sprzedaży praw emisji CO ₂	68	-
Zysk ze sprzedaży wierzytelności	2 000	-
Różnice kursowe dotyczące działalności inwestycyjnej	-	45
Refundacja kosztów dokształcania pracowników młodocianych	852	170
Przychody z tytułu odzyskanej należności spisanej uprzednio w koszty	523	-
Inne	577	1 282
	10 941	5 109

16.8. Pozostałe koszty operacyjne

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Darowizny	1 310	338
Kary umowne	-	298
Koszty złomowania materiałów	296	141
Koszty sądowe	-	24
Utworzenie rezerwy na rozrachunki publiczno – prawne	3 412	-
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	72	51
Koszt organizacji Dnia Energetyka	296	219
Różnice kursowe dotyczące działalności inwestycyjnej	9	-
Inne	1 391	931
	6 786	2 002

16.9. Przychody finansowe

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych	10 416	4 822
Pozostałe odsetki	30	8
Przychody z tytułu instrumentów finansowych	885	1 138
Zysk ze sprzedaży instrumentów finansowych	–	584
Różnice kursowe dodatnie	4 315	–
Dyskonto rozrachunków długoterminowych	988	–
Dywidendy z tytułu udziałów i akcji	11	–
Pozostałe przychody finansowe	316	974
	<u><u>16 961</u></u>	<u><u>7 526</u></u>

16.10. Koszty finansowe

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	–	1 346
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych	88	530
Pozostałe odsetki	22	–
Koszty akwizycji	1 733	6 761
Dyskonto rozrachunków długoterminowych	–	50
Koszty z tytułu umorzenia udziałów	–	627
Rozliczenia z tytułu gwarancji finansowych	1 160	2 159
Pozostałe koszty finansowe	351	329
	<u><u>3 354</u></u>	<u><u>11 802</u></u>

Szczegółowe dane dotyczące przychodów i kosztów finansowych związanych z instrumentami finansowymi przedstawia nota 51.2

16.11. Składniki innych całkowitych dochodów

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	204	(273)
	<u><u>204</u></u>	<u><u>(273)</u></u>

17. Podatek dochodowy

17.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Rachunek zysków i strat		
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>	(24 117)	(23 265)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(24 117)	(23 265)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>	5 288	10 891
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	5 288	11 925
Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	(1 034)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	<u>(18 829)</u>	<u>(12 374)</u>

17.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011 roku przedstawia się następująco:

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	73 675	56 965
Zysk przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	–	–
Zysk brutto przed opodatkowaniem	73 675	56 965
	<u>73 675</u>	<u>56 965</u>
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	13 998	10 823
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (trwale różnice), w tym:	5 921	1 964
z tytułu utworzenia rezerwy na kary umowne	3 804	513
z tytułu spisania wartości należności zakwalifikowane jako niepodatkowe	824	9
z tytułu darowizn	249	64
z tytułu kosztów reprezentacji	119	96
z tytułu utworzenia rezerw na koszty nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu	340	411
z tytułu kosztów wytworzenia dotyczących oddziału zagranicznego	11	340
pozostałe	574	374
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania (trwale różnice)	(848)	(567)
Pozostałe	(242)	154
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 25,52%	<u>18 829</u>	<u>12 374</u>
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany rachunku zysków i strat	18 829	12 374
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	–	–
	<u>18 829</u>	<u>12 374</u>

17.3. Odroczone podatki dochodowe wyliczony na dzień 31 grudnia 2011 roku

Odroczone podatki dochodowe wyliczony na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku wynika z następujących pozycji:

	<i>Sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Sprawozdanie z całkowitych dochodów</i>	
	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
- od ulg inwestycyjnych	(6)	(6)	-	1
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(11 187)	(10 241)	(946)	(804)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(146)	(399)	253	(217)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	9 898	9 264	634	4 658
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	(9 436)	(37 543)	28 107	(27 508)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	1 154	1 150	4	(257)
- od rezerw bilansowych	19 198	19 368	(170)	8 637
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 072	329	743	(1 595)
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	310	851	(541)	851
- z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	37 872	59 650	(21 778)	25 686
- pozostałe	(456)	562	(1 018)	1 439
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			5 288	10 891
Aktywa/rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	48 273	42 985		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	48 273	42 985		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-		

W okresie sprawozdawczym Spółka nie zanotowała straty podatkowej, która zostanie rozliczona w przyszłych okresach sprawozdawczych.

18. Działalność zaniechana

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku Spółka nie zaniechała żadnej działalności.

19. Propozycja podziału zysku za 2011 rok

Zarząd Spółki rekomenduje przeznaczenie zysku za 2011 rok w kwocie 54 844 635,03 złotych na kapitał zapasowy Spółki.

20. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych Spółki występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 (przekształcone)</i>
Zysk netto z działalności kontynuowanej	54 845	44 591
Zysk z działalności zaniechanej	–	–
Zysk netto	54 845	44 591
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku na jedną akcję	<u>54 845</u>	<u>44 591</u>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	69 600 000	69 600 000
Wpływ rozwodnienia:	–	–
Opcje na akcje	–	–
Umarzalne akcje uprzywilejowane	–	–
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	<u>69 600 000</u>	<u>69 600 000</u>
Zysk/(strata) na jedną akcję		
– podstawowy z zysku za okres	<u>0,79</u>	<u>0,64</u>

21. Uzgodnienie sprawozdania z przepływów pieniężnych do zmian bilansowych

31 grudnia 2011

Bilansowa zmiana stanu należności	(37 537)
Rozliczenia z tytułu pożyczki udzielonej spółce zależnej	30
Należność z tytułu umorzenia udziałów w spółce zależnej	(6 003)
Zmiana stanu należności wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	<u>(43 510)</u>

22. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. tworzy takie fundusze i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego oraz odpisu dla emerytów i rencistów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych ich pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Aktywa Funduszy Spółki	3 627	1 226
Środki pieniężne ZFŚS	3 300	946
Pożyczki udzielone pracownikom spółek z funduszy	327	280
Zobowiązania wobec ZFŚS	(1 971)	(1 214)
Saldo rozrachunków z funduszami	1 656	12
	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	4 320	4 027
	4 320	4 027

23. Rzeczowe aktywa trwałe

31 grudnia 2011 roku	<i>Grupy</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2011 roku	9 169	68 517	44 413	3 040	–	3 355	128 494
Nabycia	–	–	–	–	–	14 554	14 554
Likwidacja/sprzedaż	–	(110)	(177)	–	–	–	(287)
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	3 716	5 984	1 125	–	(10 825)	–
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	(2)	–	–	–	(2)
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(2 617)	(6 157)	(458)	–	–	(9 232)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych za okres sprawozdawczy	–	35	–	(107)	–	–	(72)
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	–	140	(28)	–	–	112
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2011 roku	9 169	69 541	44 201	3 572	–	7 084	133 567
Na dzień 1 stycznia 2011 roku							
Wartość brutto	9 169	81 327	82 877	5 277	2 793	3 355	184 798
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(12 810)	(38 464)	(2 237)	(2 793)	–	(56 304)
Wartość netto	9 169	68 517	44 413	3 040	–	3 355	128 494
Na dzień 31 grudnia 2011 roku							
Wartość brutto	9 169	84 951	88 010	6 160	2 721	7 084	198 095
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(15 410)	(43 809)	(2 588)	(2 721)	–	(64 528)
Wartość netto	9 169	69 541	44 201	3 572	–	7 084	133 567

31 grudnia 2010 roku	<i>Grunty</i>	<i>Budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki transportu</i>	<i>Pozostałe</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2010 roku	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445
Nabycia	–	–	–	–	–	8 120	8 120
Likwidacja/sprzedaż	(4)	(40)	(193)	(28)	–	–	(264)
Transfery ze środków trwałych w budowie	133	1 356	6 442	1 145	–	(9 076)	–
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	–	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(1 948)	(6 446)	(362)	–	–	(8 756)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych za okres sprawozdawczy	–	(36)	(14)	–	–	–	(51)
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	–	–	–	–	–	–
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2010 roku	9 169	68 517	44 413	3 040	–	3 355	128 494
Na dzień 1 stycznia 2010 roku							
Wartość brutto	9 040	80 075	77 428	4 635	2 822	4 311	178 311
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(10 890)	(32 804)	(2 350)	(2 822)	–	(48 866)
Wartość netto	9 040	69 185	44 624	2 285	–	4 311	129 445
Na dzień 31 grudnia 2010 roku							
Wartość brutto	9 169	81 327	82 877	5 277	2 793	3 355	184 800
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(12 811)	(38 464)	(2 237)	(2 793)	–	(56 306)
Wartość netto	9 169	68 516	44 413	3 040	–	3 355	128 494

Opis zabezpieczeń ustanowionych na środkach trwałych

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku żaden ze środków trwałych będących własnością Spółki i zakwalifikowanych do rzeczowych aktywów trwałych nie stanowił zabezpieczenia zobowiązań.

24. Środki trwałe w leasingu

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała i użytkowała środek transportu na mocy umowy leasingu finansowego w wartości 309 tysięcy złotych brutto na dzień nabycia przedmiotu leasingu.

Okres użytkowania tego środka jest zgodny z okresem trwania umów leasingowych i wynosi 36 miesięcy. Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych tego środka metodą liniową.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiadała i nie użytkowała środków trwałych na mocy umowy leasingu finansowego.

25. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka wyodrębniła środki trwałe o wartości 37 tysięcy złotych (31 grudnia 2010: 150 tysięcy złotych) jako przeznaczone do sprzedaży

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, w tym:		
grunty	–	–
budynki i budowle	–	–
urządzenia techniczne i maszyny	9	150
środki transportu	28	–
	37	150

26. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku Spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

27. Wartości niematerialne

	Wartość firmy	Patenty i licencje	Inne wartości niematerialne	Ogółem
31 grudnia 2011 roku				
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2011 roku	376	8 089	–	8 465
Zwiększenia stanu	–	2 255	–	2 255
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(1 327)	–	(1 327)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	–	–
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	376	9 017	–	9 393
 Na dzień 1 stycznia 2011 roku				
Wartość brutto	376	16 411	108	16 895
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(8 322)	(108)	(8 430)
Wartość netto	376	8 089	–	8 465
 Na dzień 31 grudnia 2011 roku				
Wartość brutto	376	18 665	108	19 149
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(9 648)	(108)	(9 756)
Wartość netto	376	9 017	–	9 393

	<i>Wartość firmy</i>	<i>Patenty i licencje</i>	<i>Inne wartości niematerialne</i>	<i>Ogółem</i>
31 grudnia 2010 roku				
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2010 roku	376	6 207	–	6 583
Zwiększenia stanu	–	3 257	–	3 257
Zmniejszenia stanu	–	(159)	–	(159)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(1 216)	–	(1 216)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	–	–
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	376	8 089	–	8 465
Na dzień 1 stycznia 2010 roku				
Wartość brutto	376	13 657	108	14 141
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(7 450)	(108)	(7 558)
Wartość netto	376	6 207	–	6 583
Na dzień 31 grudnia 2010 roku				
Wartość brutto	376	16 411	108	16 895
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(8 322)	(108)	(8 430)
Wartość netto	376	8 089	–	8 465

W skład wartości niematerialnych wchodzi patenty, licencje i oprogramowanie. Największe pozycje stanowią:

- licencja na kotły nadkrytyczne typu BENSON, której wartość bilansowa wynosi na dzień 31 grudnia 2011 roku 2 346 tysięcy złotych (31 grudnia 2010: 2 682 tysiące złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2011 roku okres amortyzacji licencji wynosi 7 lat;
- licencja na kotły odzysknicowe, której wartość bilansowa wynosi na dzień 31 grudnia 2011 roku 128 tysięcy złotych (31 grudnia 2010: 257 tysięcy złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2011 roku okres amortyzacji licencji wynosi 1 rok.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych

Wartości niematerialne nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku ani na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W Spółce na dzień 31 grudnia 2011 roku ani na dzień 31 grudnia 2010 roku nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartość firmy

W okresach objętym sprawozdaniem finansowym Spółka wykazała wartość firmy powstałą w wyniku rozliczenia przeprowadzonej przez RAFAKO S.A. w 2007 roku transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa od Wyrskich Zakładów Urządzeń Przemysłowych „NOMA INDUSTRY” Sp. z o.o. w upadłości w kwocie 376 tysięcy złotych.

Amortyzacja patentów i licencji

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 5 do 10 lat.

Prace rozwojowe

Spółka w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku nie poniosła kosztów prac rozwojowych.

Połączenia jednostek gospodarczych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku Spółka nie łączyła się z innymi jednostkami gospodarczymi.

28. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku Spółka nie prowadziła wspólnych przedsięwzięć z innymi jednostkami gospodarczymi.

29. Akcje/udziały w spółkach

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Akcje/udziały w spółkach zależnych notowanych na giełdzie	160 712	–
Akcje/udziały w spółkach zależnych nie notowanych na giełdzie	42 504	41 915
Akcje/udziały w pozostałych spółkach notowanych na giełdzie	491	491
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nie notowanych na giełdzie	19	25
	203 726	42 431
	203 726	42 431

Akcje/udziały w spółkach zależnych nie stanowiły zabezpieczenia zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku ani na dzień 31 grudnia 2010 roku.

W dniu 20 grudnia 2011 roku Spółka RAFAKO S.A. zawarła ze spółką PBG S.A. („jednostka dominująca wyższego szczebla”) z siedzibą w Wysogotowie umowę („Umowa”), na mocy której dokonała nabycia akcji spółki ENERGOMONTAŻ - POŁUDNIE Spółka Akcyjna („EP”) z siedzibą w Katowicach, ul. Mickiewicza 15. Na podstawie umowy RAFAKO S.A. nabyła 46 021 520 akcji zwykłych na okaziciela EP o wartości nominalnej 1 złoty każda akcja i łącznej wartości nominalnej 46 021 520 złotych, stanowiących 64,84% udziału w kapitale zakładowym oraz 64,84% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, tj. uprawniających do wykonywania 46 021 520 głosów z akcji. Na podstawie umowy, PBG S.A. zbyła posiadane akcje za kwotę 160 154 889,60 złotych, tj. 3,48 złotych za 1 akcję.

W wyniku przeprowadzonej analizy, uwzględniając prawdopodobieństwo realizacji dopłat oraz roszczeń RAFAKO S.A., Zarząd Spółki ustalił cenę nabycia na poziomie 160 154 889,60 złotych powiększoną o koszty transakcyjne w kwocie 557 363,40 złotych.

W dniu 28 lutego 2012 roku Spółka zawarła z PBG S.A. aneks do umowy z dnia 20 grudnia 2011, którego treść została opublikowana w raporcie bieżącym.

W wyniku wyżej opisanych transakcji spółka ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. stała się jednostką zależną Grupy Kapitałowej RAFAKO.

Spółka ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. jest stroną transakcji dotyczących udzielonych poręczeń w stosunku do zobowiązań finansowych PBG S.A. oraz jej jednostek zależnych (w tym: obligacji wyemitowanych przez PBG S.A. których daty wykupu przypadają w terminie od września 2012 roku do kwietnia 2014 roku; zobowiązań z tytułu kredytu udzielonego jednostkom Grupy PBG S.A. przez Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.). Zarząd PBG S.A. prowadzi obecnie działania zmierzające do zabezpieczenia zewnętrznych źródeł finansowania działalności jednostek Grupy PBG S.A. poprzez pozyskanie dodatkowego finansowania, redukcję obecnego zadłużenia oraz reorganizację Grupy PBG S.A.

Ryzyko realizacji poręczeń, związane z tym ryzyko kontynuacji działalności ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. oraz w konsekwencji ryzyko realizacji aktywa w postaci inwestycji Spółki ENERGOMONTAŻ – POŁUDNIE S.A. uzależnione jest od powodzenia działań Zarządu jednostki dominującej wyższego szczebla.

30. Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe)

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Pożyczki udzielone	472	481
Lokaty długoterminowe, w tym:	-	-
- stanowiące zabezpieczenie udzielonych gwarancji bankowych	-	-
Należności handlowe długoterminowe	-	-
Należności długoterminowe z tytułu podatków	-	-
Pozostałe aktywa długoterminowe	-	-
	472	481
	472	481

31. Zapasy

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Materialy (według ceny nabycia)	26 882	26 121
Według ceny nabycia	32 957	32 172
Według wartości netto możliwej do uzyskania	26 882	26 121
Produkty gotowe:	-	-
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	-	-
Według wartości netto możliwej do uzyskania	-	-
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	26 882	26 121
- w tym: stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	-	-

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010
Stan na początek okresu	(6 051)	(7 404)
- utworzenie odpisu aktualizującego	(301)	-
- rozwiązanie odpisu aktualizującego	277	1 353
Stan na koniec okresu	(6 075)	(6 051)
	(6 075)	(6 051)

32. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010 <i>(przekształcone)</i>
Należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	183 781	209 831
- od jednostek powiązanych	262	641
- od pozostałych jednostek	183 519	209 190
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-
Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowych kosztów, w tym:	119 059	49 472
Należności z tytułu udzielonych zaliczek	29 862	39 036
Należności budżetowe	5 656	8 786
Ubezpieczenia rzeczowe	690	618
Rozliczenia z ZFŚS	1 656	12
Należności sporne	77 065	-
Koszty przyszłych okresów	1 473	875
Kaucje	1 587	60
Pozostałe	1 070	85
Pozostałe należności od podmiotów powiązanych	30	6 030
Należności ogółem (netto)	302 870	265 333
Odpis aktualizujący należności	64 170	62 738
Należności brutto	367 040	328 071

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Jednakże, dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów zawiera się w przedziale od 1 do 3 miesięcy. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka nie posiadała należności o dłuższym okresie spłaty, dotyczące rat gwarancyjnych na kontraktach długoterminowych.

Spółka posiada politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych.

Należności z tytułu dostaw, robót i usług o wartości bilansowej 159 000 tysiące złotych stanowiły zabezpieczenie udzielonych gwarancji oraz kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2011 roku (31 grudnia 2010 roku: 95 461 tysięcy złotych).

32.1. Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych oraz pozostałych należności

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Stan na początek okresu, w tym:	(62 738)	(38 204)
- należności od podmiotów powiązanych	(21 639)	(21 692)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	(44 412)	(29 781)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności	(1 836)	(1 186)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych, w tym	44 680	6 433
- należności od podmiotów powiązanych	21 639	53
Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	136	-
Stan na koniec okresu	(64 170)	(62 738)
- należności od podmiotów powiązanych	-	(21 639)

Poniżej przedstawiono analizę należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności finansowych, które na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31 grudnia 2011	262 463	225 543	4 585	26 419	5 390	526	–

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31 grudnia 2010	215 921	196 141	14 777	4 548	324	131	

33. Udzielone pożyczki krótkoterminowe

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Udzielone pożyczki krótkoterminowe, w tym:	133	–
- pożyczka udzielona na rzecz jednostki zależnej	133	–
	<u>133</u>	<u>–</u>

34. Aktywa finansowe krótkoterminowe

34.1. Instrumenty pochodne

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Kontrakty forward	343	2 357
Opcje walutowe	–	–
	<u>343</u>	<u>2 357</u>

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiada nierozliczone transakcje walutowe typu forward o dodatniej wartości godziwej. Są to transakcje sprzedaży EUR oraz SEK w kwocie 3 900 tysięcy EUR oraz 3 640 tysięcy SEK. Wycena transakcji dokonana przez banki wynosi 343 tysiące złotych.

Transakcje walutowe typu forward zostały zawarte w związku z realizowanymi kontraktami handlowymi denominowanymi w EUR oraz SEK, w oparciu o warunki rynkowe nie odbiegające od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji finansowych.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, niemniej jednak stosowane transakcje nie mają charakteru spekulacyjnego, a ich celem jest zabezpieczenie transakcji kupna/sprzedaży denominowanych w walucie. W związku z powyższym Spółka ujmuje efekt wyceny/realizacji instrumentów podobnie jak różnice kursowe, w ramach działalności operacyjnej (przychodów oraz kosztów).

34.2. Inwestycje krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego Allianz Pieniężny Fundusz Inwestycyjny Otwarty	10 199	22 009
Jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego KBC Gamma Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty	5 570	5 295
	15 769	27 304

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych Spółka zalicza do kategorii aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

34.3. Lokaty krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Lokaty krótkoterminowe, w tym:	7 211	1 040
- stanowiące zabezpieczenie wypłaty z akredytywy*	7 211	-
	7 211	1 040

* zabezpieczenie utrzymywane do terminu płatności

Lokaty krótkoterminowe są środkami pieniężnymi Spółki zdeponowanymi w bankach na różne okresy, od trzech miesięcy do jednego roku. Spółka klasyfikuje lokaty do aktywów długo- lub krótkoterminowych wg terminu zapadalności.

34.4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	42 313	15 120
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy, w tym:	131 088	141 126
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	-	-
	173 401	156 246

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe, klasyfikowane jako środki pieniężne, są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych.

35. Kapitał własny

35.1. Kapitał podstawowy

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku kapitał podstawowy Spółki nie uległ zmianie i wynosił 139 200 000 złotych i dzielił się na 69 600 000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 2,00 złote każda następujących serii:

<i>Kapitał akcyjny</i>	<i>Liczba akcji w szt.</i>	<i>Wartość akcji w tys. zł</i>
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
	69 600 000	139 200

35.2. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,00 złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

35.3. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

35.4. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad nominalną w kwocie 77 947 tysięcy złotych. W dniu 15 maja 2000 roku Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu kwoty 41 169 tysięcy złotych na pokrycie nierozliczonych strat z lat ubiegłych. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiły zdarzenia powodujące zmianę w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, który na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosił 36 778 tysięcy złotych (31 grudnia 2010: 36 778 tysięcy złotych).

35.5. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy powstał z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych, a także z nadwyżek z podziału zysku ponad wymagany odpis w Spółce.

35.6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych

Saldo kapitału rezerwowego z tytułu różnic kursowych jest korygowane o różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdania finansowego zagranicznego oddziału Spółki.

35.7. Zyski zatrzymane i wypłacone dywidendy

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, w wyniku ujęcia zysku netto za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku w wysokości 54 845 tysiące złotych, przeniesienia zysków z lat ubiegłych na kapitał zapasowy w wysokości 512 tysięcy złotych, wypłaty dywidendy w kwocie 39 672 tysiące złotych wartość zysków zatrzymanych Spółki wyniosła 55 191 tysięcy złotych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. w dniu 31 maja 2011 roku podjęło uchwałę nr 19 o wypłacie dywidendy dla Akcjonariuszy Spółki w kwocie 39 672 000 złotych (0,57 zł/1 akcję). Uprawnienie do dywidendy ustalono według stanu posiadania akcji RAFAKO S.A. na dzień 21 czerwca 2011 roku (dzień dywidendy), natomiast termin wypłaty dywidendy określono na dzień 12 lipca 2011 roku. Spółka dokonała wypłaty dywidendy z zysku za rok 2010 w terminie określonym uchwałą Walnego Zgromadzenia.

35.8. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem przez Spółkę mające na celu zapewnienie możliwie wysokiego poziomu bezpieczeństwa działalności operacyjnej przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskiwania źródeł finansowania. Zabezpieczenie stabilnego rozwoju Spółki wymaga utrzymywania odpowiedniej relacji pomiędzy własnym i obcymi kapitałami oraz efektywnego zarządzania nadwyżkami finansowymi. Spółka analizuje strukturę kapitału poprzez wskaźnik kapitalizacji (udział kapitału własnego w sumie źródeł finansowania).

31 grudnia 2011 31 grudnia 2010

Udział zadłużenia w kapitale własnym

Kapitał własny	390 453	375 076
Suma bilansowa	1 026 394	906 913

Wskaźnik kapitalizacji

	0,38	0,41
--	------	------

36. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A.

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Liczba akcji (w sztukach)</i>	<i>Liczba głosów wynikających z posiadanych akcji</i>	<i>Udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na WZA</i>
BZ WBK Asset Management S.A. (klienci) ¹	8 733 492	8 733 492	12,55%	12,55%
w tym:				
Arka BZ WBK FIO, Arka BZ WBK Akcji Środkowej i Wschodniej Europy FIZ, Arka Prestiż Specjalistycznego FIO, Credit Agricole FIO, których organem jest BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zarządzane przez BZ WBK Basset Management S.A. ²	6 688 938	6 688 938	9,61%	9,61%
w tym:				
Arka BZ WBK FIO, którego organem jest BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., zarządzane przez BZ WBK Basset Management S.A. ³	nie więcej niż 6 688 938	nie więcej niż 6 688 938	nie więcej niż 9,61%	nie więcej niż 9,61%
PBG S.A. ⁴ , w tym	45 936 000	45 936 000	66,00%	66,00%
bepośrednio	11 135 999	11 135 999	16,00%	16,00%
Pośrednio przez Spółkę Multaros Trading Company Limited ⁵ (spółka zależna od PBG S.A.)	34 800 001	34 800 001	50% + 1akcja	50% + 1akcja

- 1 – stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 8 lutego 2012 roku
2 – stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 24 stycznia 2012 roku
3 – stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 19 października 2011 roku
4 – stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 20 stycznia 2012 roku
5 – stan akcji na podstawie zawiadomienia z dnia 15 listopada 2011 roku

Zarząd RAFAKO S.A. otrzymał zawiadomienie, że na podstawie Nadzwyczajnej Uchwały Zgromadzenia Wspólników Spółki Multaros Trading Company Limited z siedzibą w Nikozji wpisanej do cypryjskiego rejestru spółek pod numerem HE 286529 (adres: Kostaki Pantelidi 1, 1010 Nikozja, Cypr), podjętej w dniu 25 października 2011 roku, 34 800 001 akcji RAFAKO S.A. zostało przeniesionych tytułem wkładu niepieniężnego do Spółki Multaros. Przed przeniesieniem akcji, Spółka ELEKTRIM S.A. posiadała 34 800 001 akcji RAFAKO S.A., co stanowiło 50,000001436% w kapitale zakładowym. Akcje uprawniały do 34 800 001 głosu na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowiło 50,000001436% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu RAFAKO S.A.

W dniu 8 listopada 2011 roku Zarząd RAFAKO S.A. otrzymał zawiadomienie od Spółki Argumenol Investment Company Limited z siedzibą w Nikozji (dalej „Argumenol”), wpisanej do cypryjskiego rejestru spółek pod numerem HE 286549 (adres: Kostaki Pantelidi 1, 1010 Nikozja, Cypr) informujące, że na podstawie Nadzwyczajnej Uchwały Zgromadzenia Wspólników Spółki Argumenol, podjętej w dniu 31 października 2011 roku, Argumenol nabyła pośrednio 34 800 001 akcji RAFAKO S.A. Pośrednie nabycie nastąpiło przez uzyskanie statusu podmiotu dominującego w Multaros, która posiada akcje RAFAKO S.A. stanowiące 50,000001436% w kapitale zakładowym. Akcje uprawniają do 34 800 001 głosu na walnym zgromadzeniu Spółki, co stanowi 50,000001436% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu RAFAKO S.A. Nabycie statusu podmiotu dominującego nastąpiło w wyniku wniesienia przez ELEKTRIM S.A. aportem wszystkich udziałów w Multaros do Argumenol.

W dniu 22 listopada 2011 roku Zarząd RAFAKO S.A. że otrzymał zawiadomienie od spółki Argumenol Investment Company Limited z siedzibą w Nikozji wpisanej do cypryjskiego rejestru spółek pod numerem HE 286549 („Argumenol”) informujące, że na podstawie umowy sprzedaży udziałów spółki Multaros Trading Company Limited zawartej w dniu 14 listopada 2011 roku pomiędzy Argumenol (podmiot zależny do spółki Elektrim S.A.) a PBG S.A. z siedzibą w Wysogotowie, Argumenol pośrednio zbył 34 800 001 (trzydzieści cztery miliony osiemset tysięcy jeden) akcji zwykłych na okaziciela spółki RAFAKO S.A., co stanowiło 50% i jedna akcja w kapitale zakładowym. Akcje te uprawniały do 34 800 001 głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowiło 50% i jedna akcja ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu RAFAKO S.A.

37. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W okresie 12 miesięcy 2011 roku zakończonym 31 grudnia 2011 roku oraz w porównawczym okresie sprawozdawczym Spółka nie wykazywała zobowiązania z tytułu kredytów bankowych.

38. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

38.1. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia

Na podstawie prognozy wyceny dokonanej na koniec okresu obrachunkowego przez profesjonalną firmę aktuarialną Spółka tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz ZFŚS. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Na dzień 1 stycznia	20 389	20 969
Koszty odsetek	1 121	1 153
Koszty bieżącego zatrudnienia	886	948
(Zyski)/straty aktuarialne	862	(886)
Koszty wypłaconych świadczeń	(1 912)	(1 795)
Koniec okresu	<u>21 346</u>	<u>20 389</u>
Rezerwy długoterminowe	<u>19 922</u>	<u>19 083</u>
Rezerwy krótkoterminowe	<u>1 424</u>	<u>1 306</u>

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień i zakładane w okresie 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Stopa dyskontowa (%)	5,5	5,5
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)*	–	–
Wskaźnik rotacji pracowników	5	5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	5	5

* Brak danych w raporcie aktuarium

39. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

39.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania długoterminowe

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:	15 812	14 024
- wobec jednostek powiązanych	-	-
- wobec pozostałych jednostek	15 812	14 024
Zobowiązania z tytułu inwestycji	48	-
Pozostałe zobowiązania, w tym: koszty premii	857 857	1 189 1 189
	16 717	15 213

39.2. Rezerwy, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania – krótkoterminowe

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, w tym:		
- wobec jednostek powiązanych	1 417	550
- wobec pozostałych jednostek	170 700	160 522
	172 117	161 072
Zobowiązania z tytułu inwestycji w aktywa trwałe	4 093	2 463
	4 093	2 463

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010 (przeeksztalcone)</i>
Pozostałe zobowiązania		
Podatek VAT	–	–
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 779	1 494
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	6 189	5 585
Rozrachunki z Urzędem Skarbowym	–	486
Pozostałe zobowiązania z tytułu podatków, cel i ubezpieczeń	56	12
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	5 434	4 942
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	1 996	1 834
Rezerwy na koszty premii	10 804	8 603
Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych	9 257	8 595
Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji finansowych i poręczeń	800	2 144
Rezerwa na koszty nefakturowanych usług i materiałów	4 826	–
Rezerwa na koszty zobowiązań publiczno-prawnych	4 027	–
Rezerwa na koszty audytu	207	70
Pozostałe	2 597	1 540
	47 972	35 305
	47 972	35 305
Pozostałe zobowiązania finansowe		
Wycena instrumentów pochodnych	5 986	4 087
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	93	–
Zobowiązania z tytułu odsetek od pożyczek	–	–
	6 079	4 087
	6 079	4 087

39.3. Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiada nierozliczone transakcje walutowe typu forward o ujemnej wartości godziwej. Są to transakcje sprzedaży EUR w kwocie 14 314 tysięcy EUR. Wycena transakcji na dzień bilansowy wykonana przez banki wynosi 5 986 tysięcy złotych.

39.4. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka wykazywała zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 4 093 tysiące złotych. Ponadto Spółka posiadała podpisane umowy dotyczące planowanych nakładów inwestycyjnych, które nie zostały na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ujęte w księgach rachunkowych na łączną kwotę 3 037 tysięcy złotych. Umowy te dotyczyły głównie inwestycji w budynki i budowle, maszyny i urządzenia produkcyjne.

39.5. Rezerwa na koszty z tytułu niewykorzystanych urlopów

Rezerwa na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczana jest miesięcznie w oparciu o faktyczną ilość dni niewykorzystanych urlopów na koniec każdego miesiąca. W ciągu roku obrotowego na każdy miesiąc przypada jedna dwunasta należnego urlopu za cały rok, powiększona o wszystkie niewykorzystane dni z okresów poprzednich. Ustalona w ten sposób ilość dni mnożona jest przez średnią stawkę dzienną dla danego pracownika, ustaloną w oparciu o wynagrodzenie z miesiąca, na który rezerwa jest wyliczana powiększone o obciążenia z tytułu ZUS.

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Początek okresu	1 834	961
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	1 783	1 857
Koszty wypłaconych świadczeń	(1 621)	(984)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Koniec okresu	<u><u>1 996</u></u>	<u><u>1 834</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	1 996	1 834
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u><u>1 996</u></u>	<u><u>1 834</u></u>

39.6. Rezerwa na koszty z tytułu premii

Spółka wypłaca pracownikom premię roczną, której wysokość jest uzależniona od stopnia realizacji zysku operacyjnego firmy. Zgodnie z postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy (UZP), po zatwierdzeniu rocznych sprawozdania finansowego w terminie do 30 dni, Zarząd – po zasięgnięciu opinii Związków Zawodowych – podejmuje decyzję o wypłacie premii uznaniowej dla pracowników Spółki. W ciągu roku obrotowego Spółka tworzy rezerwę z tytułu premii rocznej w wysokości określonej w UZP, o ile Zarząd Spółki nie podejmie decyzji o jej nie tworzeniu. Spółka tworzy również rezerwę z tytułu premii dla kierowników projektów, wypłacaną po zakończeniu realizacji umowy.

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Początek okresu	9 792	8 280
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	15 913	9 045
Koszty wypłaconych świadczeń	(10 932)	(5 903)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(3 112)	(1 630)
Koniec okresu	<u><u>11 661</u></u>	<u><u>9 792</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	10 804	8 603
Długoterminowe na dzień	857	1 189
	<u><u>11 661</u></u>	<u><u>9 792</u></u>

39.7. Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych

Rezerwy na naprawy gwarancyjne są tworzone w następstwie oszacowania spodziewanych i możliwych do oszacowania kosztów nadzoru, napraw, prac i robót gwarancyjnych związanych z zobowiązaniami kontraktowymi Spółki, wynikającymi z zakończenia realizacji umowy o usługę budowlaną.

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Początek okresu	8 595	13 229
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	13 641	8 518
Poniesione koszty napraw gwarancyjnych	(12 979)	(13 152)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Koniec okresu	<u>9 257</u>	<u>8 595</u>
Krótkoterminowe na dzień	9 257	8 595
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u>9 257</u>	<u>8 595</u>

39.8. Rezerwa na koszty z tytułu udzielonych gwarancji bankowych i poręczeń

Spółka utworzyła rezerwę na spodziewane koszty z tytułu udzielonego poręczenia gwarancji bankowych wystawionych przez ING Bank Śląski S.A. na zlecenie Fabryki Elektrofiltrów ELWO S.A. w upadłości. Roszczenie Banku wobec RAFAKO S.A. wynika z Umowy Kredytowej z dnia 25 czerwca 2008 roku, o której Spółka informowała we wcześniejszych raportach. Spółka w 2011 roku rozwiązała część rezerwy, dokonując jednocześnie odpisu aktualizującego wartość należności spornej opisanej szczegółowo w notce 45.1.

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Początek okresu	2 144	–
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	82	2 144
Poniesione koszty	–	–
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie*	(1 426)	–
Koniec okresu	<u>800</u>	<u>2 144</u>
Krótkoterminowe na dzień	800	2 144
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u>800</u>	<u>2 144</u>

* kwota zaprezentowana w kosztach finansowych per saldo z wartością odpisu aktualizującego

39.9. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Podatek dochodowy od osób prawnych	21 026	4 593
	21 026	4 593
	21 026	4 593

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku w Spółce nie miały miejsca kontrole podatkowe.

40. Dotacje

Dotacje wykazane w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiły 245 tysięcy złotych. Otrzymane dotacje dotyczą:

- działalności prewencyjnej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A., w ramach której spółka dofinansowała projekt, dostawy oraz instalację systemów detekcji i sygnalizacji gazu ziemnego dla dwóch pieców gazowych w RAFAKO S.A.; dotacja ma charakter pieniężny,
- projektu badawczego pt.: "Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin" realizowanego w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii” Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z siedzibą w Warszawie; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczo-rozwojowy pt.: „Innovative after- treatemnt system for marine diesel engine emission control”, realizowanego przez międzynarodowe konsorcjum, którego koordynatorem jest Brunel University; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczo-rozwojowy pt.: „Materiały dla wysokosprawnych, zeroemisyjnych bloków energetycznych opalanych paliwem kopalnym” realizowanym we współpracy z Katedrą Metaloznawstwa i Metalurgii Proszków z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczo-rozwojowy pt.: „Opracowanie wytycznych projektowych dla technologii SCR pod kątem: zmniejszenia konwersji SO₂ do SO₃, rozkładu resztkowego (nieprzereagowanego) amoniaku – zawartość w popiele, gipsie i ściekach. Prawdopodobieństwo tworzenia się ABS (wodosiarczanu amonu) i AS (siarczanu amonu), realizowanego przy współpracy Instytutu Maszyn i Urządzeń Energetycznych z Politechniki Śląskiej w Gliwicach; dotacja ma charakter pieniężny,
- projektu badawczego pt.: "Ocena zachowania się i prognoza długotrwalej pracy stali nowych generacji na elementy kotłów eksploatowanych powyżej temperatury granicznej", realizowanego w ramach programu badań naukowych i prac rozwojowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju z siedzibą w Warszawie; dotacja ma charakter pieniężny.

Rozliczenia z tytułu dotacji:

<i>Cel dotacji</i>	<i>Stan na 1 stycznia 2011</i>	<i>Zwiększenia w okresie</i>	<i>Odpisanie dotacji w pozostałe przychody operacyjne w okresie</i>	<i>Zwrot dotacji w okresie</i>	<i>Inne zmniejszenia dotacji w okresie</i>	<i>Stan na 31 grudnia 2011</i>
Modernizacja środków trwałych	29	–	(2)	–	–	27
Realizacja części projektu badawczego	–	648	(430)	–	–	218
	29	648	(432)	–	–	245

41. Prawa do emisji CO₂

Uprawnienia do emisji otrzymane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału przeznaczone na własne potrzeby, tzn. podlegające umorzeniu ujmuje się pozabilansowo w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji przeznaczone na własne potrzeby, które stanowią uprawnienia rozliczane z rezerwą na zobowiązania z tytułu emisji gazów cieplarnianych, ujmowane są jako odrębna pozycja wartości niematerialnych i wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Prawa do emisji nie podlegają amortyzacji – zakłada się, że ich wartość końcowa jest równa ich wartości bilansowej.

Uprawnienia do emisji zakupione i przeznaczone do sprzedaży ujmuje się jako towary (zapasy).

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała przyznane uprawnienia do emisji CO₂. Na lata 2008-2012 ilość przyznanых praw do emisji CO₂ wynosiła 65 955 ton CO₂ (13 191 ton rocznie).

W latach 2008-2010 oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku całkowite emisje Spółki wynosiły 34 061 ton CO₂. W związku powyższym nie wystąpiła konieczność utworzenia rezerwy na brakujące prawa do emisji CO₂.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku (w tonach)

<i>Spółka</i>	<i>Saldo uprawnień na początek okresu</i>	<i>Przyznane</i>	<i>Nabyte</i>	<i>Emisja CO₂</i>	<i>Sprzedaż</i>	<i>Saldo uprawnień na koniec okresu</i>
RAFAKO S.A.	19 447	13 191	6 595	(13 935)	(6 595)	18 703
	19 447	13 191	6 595	(13 935)	(6 595)	18 703

W latach 2008-2010 nie dokonywano transakcji sprzedaży lub zamiany posiadanych praw do emisji CO₂ typu EUA.

W dniu 6 kwietnia 2011 roku Spółka dokonała transakcji sprzedaży 6 595 posiadanych jednostek EUA oraz zakupiła 2 179 jednostek ERU oraz 4 416 jednostek CER. W dniu 19 kwietnia 2011 roku w ramach rozliczenia emisji CO₂ w 2010 roku Spółka dokonała umorzenia 2 179 jednostek ERU, 1 778 jednostek CER oraz 9 978 jednostek EUA, w związku z czym na dzień 31 grudnia 2011 roku RAFAKO S.A. posiada 2 638 jednostek CER oraz 16 065 jednostek EUA.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja oraz plany produkcji pokazują niedobór uprawnień do emisji w całym pięcioletnim okresie rozliczeniowym. Rezerwa tworzona jest w wysokości, odpowiadającej wartości posiadanych praw przeznaczonych do umorzenia i wartości godziwej brakujących uprawnień na dany dzień bilansowy w ciężar kosztów operacyjnych.

42. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku Spółka nie przeprowadzała emisji, wykupu i spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

43. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2011 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	<i>31 grudnia 2011</i>		<i>31 grudnia 2010</i>	
	<i>Opłaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>	<i>Opłaty minimalne</i>	<i>Wartość bieżąca opłat</i>
W okresie do 1 roku	93	93	-	-
W okresie od 1 do 5 lat	176	176	-	-
Powyżej 5 lat	-	-	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	269	269	-	-
Minus koszty finansowe	-	-	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	269	269	-	-
Krótkoterminowe	93	93	-	-
Długoterminowe	176	176	-	-

44. Zmiany pozycji pozabilansowych

	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Należności z tytułu gwarancji bankowych otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	241 301	198 577
- od jednostek powiązanych	-	-
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	7 600	16 058
- od jednostek powiązanych	-	-
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	8 235	6 522
- od jednostek powiązanych	1 982	2 615
Akredytywy	11 030	17 303
Blokady na rachunkach bankowych podwykonawców	-	223
	268 166	238 683
	<i>31 grudnia 2011</i>	<i>31 grudnia 2010</i>
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	467 555	676 548
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	-	-
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	4 257	4 242
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Akredytywy	6 590	-
	478 402	680 790

45. Sprawy sporne, postępowania sądowe

45.1. Postępowania sądowe

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka jest stroną w postępowaniach sądowych dotyczących wierzytelności spornych w łącznej kwocie 49 941 tysięcy złotych. Wierzytelności te albo nie zostały rozpoznane jako przychód, albo zostały w całości objęte odpisem aktualizującym.

W dniu 03 listopada 2009 roku Spółka RAFAKO S.A. wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego pozew o zapłatę przeciwko ING Bankowi Śląskiemu S.A. RAFAKO S.A. w procesie żąda m.in. zwrotu bezpodstawnie wygezekwowanej, przez ING Bank Śląski S.A., z jej rachunków kwoty 8 996 566,00 złotych. Sąd I instancji w dniu 29 listopada 2010 roku wydał wyrok którym zasądził od ING Banku Śląskiego S.A. na rzecz RAFAKO S.A. kwotę 8 996 566,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi oraz kosztami postępowania. Od wyroku Sądu I instancji pełnomocnik ING Banku Śląskiego S.A. złożył apelację. W dniu 12 października 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie po przeprowadzeniu rozprawy nie uznał zarzutów podniesionych w apelacji przez ING Bank Śląski S.A. za uzasadnione, ale z urzędu stwierdził, iż Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sporu, uchylił wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Obecnie sprawa toczy się przed Sądem Okręgowym w Warszawie, XX Wydziałem Gospodarczym. Pełnomocnicy stron wymieniają aktualnie stanowiska procesowe. Termin najbliższej rozprawy został wyznaczony na dzień 09 maja 2012 roku.

W lipcu 2010 roku ING Bank Śląski S.A. wniósł przeciwko RAFAKO S.A. i RAFAKO Engineering Sp. z o.o. do Sądu Okręgowego w Warszawie, XX Wydziału Gospodarczego pozew o zapłatę w postępowaniu nakazowym tytułem zwrotu kwoty wypłaconej w dniu 01 lutego 2010 roku beneficjentowi gwarancji wystawionej rzekomo przez ING Bank Śląski S.A. na zlecenie Fabryki Elektrofiltrów ELWO S.A. w upadłości. W ocenie ING Banku Śląskiego S.A., roszczenie wobec RAFAKO S.A. ma rzekomo wynikać z Umowy Kredytowej z dnia 25 czerwca 2008 roku. Dnia 09 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy wydał na rozprawie wyrok zaoczny zasądając na rzecz ING Banku Śląskiego S.A. m.in. od RAFAKO S.A. kwotę 1 462 176,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od 01 lutego 2010 roku oraz kwotę 80 326,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. W dniu 14 czerwca 2011 roku Sąd nadał klauzulę wykonalności na ww. wyrok. Dnia 16 czerwca 2011 roku pełnomocnik RAFAKO S.A. wniósł sprzeciw od wyroku zaocznego. W dniu 17 czerwca 2011 roku pomimo zawiadomienia przez pełnomocnika RAFAKO S.A. i RAFAKO Engineering Sp. z o.o. pełnomocnika ING Banku Śląskiego S.A. o złożeniu sprzeciwu - Komornik na wniosek ING Banku Śląskiego S.A. dokonał zajęcia rachunków bankowych RAFAKO S.A. Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2011 roku, Sąd Okręgowy w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy na wniosek pełnomocnika Pozwanych Spółek zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności zawarty w wyroku zaocznym uznając, że istnieją poważne wątpliwości co do zasadności wydania Wyroku Zaocznego. W wyniku działań podjętych przez pełnomocnika Pozwanych Spółek z kwot wygezekwowanych przez Komornika od RAFAKO S.A. na rzecz ING Banku Śląskiego S.A. została przelana kwota 128 392,90 złotych, zaś kwota 1 687 856,93 złotych została przekazana do depozytu sądowego. Powództwo w skutek wniesienia przez Pozwane Spółki sprzeciwu od wyroku zaocznego było rozpatrywane w dalszym ciągu w Sądzie I Instancji. W dniu 21 marca 2012 roku w sprawie został ogłoszony wyrok, w którym Sąd m.in.: uchylił wyrok zaoczny w całości, zasądził solidarnie na rzecz ING Banku Śląskiego S.A. od RAFAKO S.A. i RAFAKO Engineering Sp. z o.o. kwotę 1 333 783,10 złotych z ustawowymi odsetkami od 01 lutego 2010 roku do dnia zapłaty oraz ustawowe odsetki od kwoty 128 392,90 złotych liczone za okres od 01 lutego 2010 roku do 17 czerwca 2011 roku, w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Pełnomocnik RAFAKO S.A. złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Od wyroku przysługuje apelacja.

Pozostała kwota dotyczy przede wszystkim postępowania sądowego o odszkodowanie od firmy Donieckoblenergo na Ukrainie wierzytelności o wartości 11 500 tysięcy USD (39 300 tysięcy złotych) dotyczy roszczenia Spółki o zapłatę odszkodowania przez Spółkę Akcyjną Donieckoblenergo z siedzibą na Ukrainie, z powodu ostatecznego zaniechania realizacji budowy kotła przez klienta. W 2009 roku sąd pierwszej i drugiej instancji wydał korzystny dla Spółki wyrok, jednakże Wyższy Sąd Gospodarczy, po rozpatrzeniu skargi kasacyjnej strony pozwanej, uchylił te wyroki i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 6 sierpnia 2010 roku Spółka otrzymała wyrok Izby Sądowej do spraw gospodarczych Sądu Najwyższego Ukrainy, na mocy którego pozytywnie została rozpatrzona skarga kasacyjna złożona przez Spółkę w dniu 2 marca 2010 roku i postanowiono utrzymać w mocy wyrok Donieckiego Apelacyjnego Sądu Gospodarczego z dnia 23 grudnia 2008 roku, w którym to orzeczeniu została zasądzona na rzecz RAFAKO S.A. tytułem odszkodowania, odsetek za zwłokę, kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego łącznie kwota 56,7 miliona hrywien, co w przeliczeniu stanowiło w dniu wniesienia powództwa kwotę około 11 500 tysięcy USD. Ze względu na niepewność skuteczności windykacji zasądzonej wierzytelności, Spółka nie ujęła powyższej kwoty w przychodach.

45.2. Postępowania upadłościowe

Na dzień 31 grudnia 2011 roku łączna wartość zgłoszonych przez Spółkę wierzytelności w postępowaniach upadłościowych wynosi 2 861 tysięcy złotych.

45.3. Inne sprawy sporne

W drugiej połowie grudnia 2011 roku, Zarząd RAFAKO S.A. powziął informację o zgłoszeniu roszczenia, w postaci wezwania do zapłaty kar umownych ze strony członka konsorcjum realizującego kontrakt na dostawę kotła oraz instalacji odsiarczania spalin dla bloku 858 MW dla PGE Elektrownia Belchatów S.A. Łączna wartość zgłoszonego roszczenia wynosi około 135 milionów złotych. Zarząd Spółki kwestionuje zasadność tego roszczenia, które jest, w jego ocenie, bezpodstawne. W konsekwencji działań podjętych przez Zarząd Spółki Sąd Okręgowy w Warszawie z datą 30 grudnia 2011 roku wydał postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia RAFAKO S.A. przeciwko Alstom Power sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie o ustalenie niestnienia zobowiązania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy Konsorcjum z dnia 19 listopada 2003 roku wraz z aneksami m.in. poprzez zakazanie Alstom Power sp. z o.o. skorzystania z dwóch gwarancji bankowych wystawionych na jego rzecz przez Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. w Warszawie. Oto treść postanowienia:

„Postanowienie z dnia 30 grudnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2011 roku w Warszawie na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku RAFAKO S.A. z udziałem Alstom Power Sp. z o.o. w Warszawie o udzielenie zabezpieczenia postanawia:

1. udzielić zabezpieczenia roszczenia RAFAKO spółki akcyjnej w Raciborzu przeciwko Alstom Power Sp. z o.o. w Warszawie o ustalenie niestnienia zobowiązań z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy Konsorcjum z dnia 19 listopada 2003 roku wraz z aneksami poprzez:
 - nakazanie Alstom Power Sp. z o.o. w Warszawie niezwłocznego złożenia Bankowi Gospodarki Żywnościowej S.A. w Warszawie pisemnego oświadczenia o cofnięciu żądania zapłaty z gwarancji bankowej nr 791000000004080 opiewającego na kwotę 3 731 493 EUR (trzy miliony siedemset trzydzieści jeden czterysta dziewięćdziesiąt trzy euro) oraz żądania zapłaty z gwarancji bankowej nr 5910000000019410 opiewającego na kwotę 118 104 450 złotych (sto osiemnaście milionów sto cztery tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych), które to żądania opatrzone datami 14 grudnia 2011 roku, jako datami ich wystawienia wpłynęły do Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. w Warszawie w dniu 16 grudnia 2011 roku za pośrednictwem Banku Societe Generale spółki akcyjnej, Oddział w Polsce;
 - zakazanie Alstom Power Sp. z o.o. w Warszawie skorzystania z gwarancji bankowej nr 791000000004080 oraz gwarancji bankowej nr 5910000000019410, poprzez żądanie (bezpośrednio lub za pośrednictwem pełnomocnika lub innego przedstawiciela) od Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. w Warszawie środków pieniężnych z Gwarancji Bankowych wystawionych przez Bank Gospodarki Żywnościowej S.A. w Warszawie i określonych każdorazowo, w dokumencie sporządzonym w języku angielskim pn. „Bank Guarantee 791000000004080” („Gwarancja”) z dnia 27 marca 2007 roku wraz z Poprawkami („Amendment”) nr 1 i 2 oraz dokumencie pn. „Bank Guarantee 5910000000019410” („Gwarancja”) z dnia 27 marca 2007 roku wraz z Poprawkami („Amendment”) nr 1 i 2;
 - zakazanie Alstom Power Sp. z o.o. w Warszawie przenoszenia praw z gwarancji bankowej nr 791000000004080 oraz gwarancji bankowej 5910000000019410;
 - wyznaczyć RAFAKO S.A. termin dwóch tygodni na wytoczenie powództwa o roszczenie będące przedmiotem zabezpieczenia pod rygorem upadku zabezpieczenia.

Pomimo postanowienia Sądu, na podstawie żądania członka konsorcjum, Bank dokonał płatności z tytułu gwarancji w kwocie 135 milionów złotych.

W związku z realizacją kontraktu na dostawę kotła oraz instalacji odsiarczania spalin RAFAKO S.A. wykazuje w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2011 roku należności od Alstom Power Sp. z o.o. w łącznej kwocie 76 milionów złotych. Bezsporne (w ocenie Zarządu Spółki) należności nie zostały uregulowane przez Alstom Power Sp. z o.o. do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego. Łączna wartość należności wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2011 roku wynikająca z powyższych wynosi 153 milionów złotych. Zarząd Spółki, w oparciu o przeprowadzone analizy prawne jest przekonany co do realizowalności powyższych aktywów.

Realizacja gwarancji w związku z wyżej opisanym roszczeniem oraz brak realizacji przez kontrahenta płatności należności, w ocenie Zarządu Spółki, nie wpłynie w sposób istotny na sytuację finansową Spółki w kontekście kontynuacji działalności przez Spółkę po dniu bilansowym. Zarząd Spółki prowadzi analizy zaistniałej sytuacji oraz podejmuje działania zmierzające do jej rozwiązania. Ostateczne rozstrzygnięcie kwestii, którego finalny rezultat nie jest znany, nastąpi w przyszłości.

Po przeprowadzonej przez ZUS Odział w Rybniku kontroli doręczona została RAFAKO S.A. w dniu 17 listopada 2011 roku decyzja w przedmiocie przypisu składek na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. ZUS zakwestionował dokonywane przez RAFAKO S.A. wypłaty ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych okolicznościowych kuponów podarunkowych. Z decyzji wynika zatem obowiązek zapłaty na rzecz ZUS kwoty w wysokości 2 370 tysięcy złotych (bez odsetek), przy czym decyzja nie jest jeszcze ostateczna. RAFAKO S.A. nie zgadzając się z ustaleniami zawartymi w treści decyzji zdecydowało o wniesieniu od niej odwołania do Sądu Okręgowego w Gliwicach IX Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. W dniu 16 grudnia 2011 roku (w terminie) zostało wniesione odwołanie od teżej decyzji. Na chwilę obecną, brak jest możliwości określenia przewidywanego wyniku sprawy. Na dzień 31 grudnia 2011 roku RAFAKO S.A. utworzyło rezerwę na ewentualne koszty związane z powyższym roszczeniem w kwocie 2 984 tysiące złotych uwzględniającej kwotę odsetek.

46. Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała zobowiązania warunkowe wynikające z gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych o łącznej wartości 467 555 tysięcy złotych, w tym:

<i>Lp.</i>	<i>Bank/ ubezpieczyciel wystawiający gwarancję</i>	<i>Kwota gwarancji</i>	<i>Przedmiot gwarancji</i>	<i>Zabezpieczenie</i>
1.	T.U. ALLIANZ Polska S.A.	10 709	dobrze wykonanie umowy i usunięcie wad i usterek	weksle własne in blanco wraz deklaracjami wekslowymi
2.	BOŚ S.A.	15 667	Należyte usunięcie wad i usterek	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; przelew wierzycelności z kontraktu
3.	BRE Bank S.A.	43 002	terminowe usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki, udziału w przetargu	wksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; przelew wierzycelności z kontraktu
4.	Credit Agricole Corporate and Investment Bank S.A.	28 690	dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki, udziału w przetargu	przelew wierzycelności z kontraktu; weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; oświadczenie o poddaniu się egzekucji
5.	DEUTSCHE Bank Polska S.A.	31 478	terminowe usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki, udział w przetargu	oświadczenie o poddaniu się egzekucji; przelew wierzycelności z kontraktu
6.	DnB Nord S.A.	16 641	zwrot zaliczki	oświadczenie o poddaniu się egzekucji; przelew wierzycelności z kontraktu; pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi
7.	T.U. GENERALI S.A.	37 643	dobrze wykonanie umowy, udziału w przetargu, należyte usunięcie wad i usterek	weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi
8.	T.U. Euler HERMES S.A.	47 520	terminowe usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki	wksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową
9.	STU ERGO HESTIA S.A.	67 096	terminowe usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, udział w przetargu	weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi
10.	InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	5 674	zwrot zaliczki	weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi
11.	Kredyt Bank S.A.	23 648	terminowe usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki, udziału w przetargu	wksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową; oświadczenie o poddaniu się egzekucji; pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi
12.	PEKAO S.A.	21 205	należyte usunięcie wad i usterek, zwrot zaliczki	oświadczenie o poddaniu się egzekucji; przelew wierzycelności z kontraktu; pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi
13.	PKO BP S.A.	15 228	terminowe usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki	oświadczenie o poddaniu się egzekucji; klauzula potrącenia z rachunków; przelew wierzycelności z kontraktu
14.	PZU S.A.	28 478	należyte usunięcie wad i usterek, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki	weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Kpc
15.	Raiffeisen Bank Polska S.A.	26 314	należyte usunięcie wad i usterek, retention, dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki	oświadczenie o poddaniu się egzekucji; pełnomocnictwo do rachunku bankowego
16.	TUiR WARTA S.A.	48 562	dobrze wykonanie umowy	weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi; oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Kpc

467 555

47. Informacje o podmiotach powiązanych

W okresie 12 miesięcy 2011 roku oraz w okresie 12 miesięcy 2010 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

Łączne kwoty transakcji z podmiotami powiązanymi za okres 12 miesięcy 2011 roku zakończony 31 grudnia 2011 roku oraz za okres 12 miesięcy 2010 roku zakończony 31 grudnia 2010 roku:

<i>Podmiot powiązany</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia:</i>	<i>Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych</i>	<i>Zakupy od podmiotów powiązanych</i>	<i>Należności od podmiotów powiązanych</i>	<i>Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych</i>
Podmioty dominujący:					
PBG S.A.**	2011	–	12	–	–
	2010	–	–	–	–
Podmioty o dominujący:					
ELEKTRIM S.A. *	2011	–	106	–	–
	2010	–	87	–	1
Jednostki z Grupy Kapitałowej PBG S.A.:					
GasOil Engineering a.s..	2011	–	329	–	329
	2010	–	–	–	–
Jednostki z Grupy Kapitałowej ELEKTRIM S.A.:					
ELEKTRIM-MEGADDEX S.A.	2011	–	–	–	–
	2010	–	–	–	16
PAK S.A.	2011	2 835	13	–	–
	2010	3 675	17	612	4
Polska Telefonía Cyfrowa Sp. z o.o.	2011	–	–	–	–
	2010	–	574	–	94
DARIMAX Limited***	2011	2 000	–	–	–
	2010	–	–	–	–
Laris Investment Sp. z o. o.	2011	–	13	–	–
	2010	–	–	–	–
Jednostki zależne:					
PGL-DOM Sp. z o.o.	2011	–	64	–	2
	2010	10	65	6 003	–
RAFAKO Engineering Sp. z o. o.	2011	928	3 484	292	310
	2010	320	3 274	56	296
RAFAKO Engineering Solution doo.	2011	–	1 989	–	98
	2010	–	1 146	–	122
FPM S.A.	2011	–	64	–	59
	2010	2	15	–	17
ENERGOMONTAŻ POŁUDNIE S.A.	2011	–	506	–	619
	2010	–	–	–	–
Jednostka stowarzyszona:					
SANBEL-RAFAKO Sp. z o.o.	2011	–	–	–	–
	2010	–	–	–	–

* podmiot dominujący do dnia 25 października 2011 roku, dane za okres 10 miesięcy 2011 roku

** podmiot dominujący od dnia 25 października 2011 roku, dane za okres 2 miesięcy 2011 roku

*** w okresie 10 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2011 roku Spółka zbyła na rzecz DARIMAX Limited należności od spółki ELEKTRIM-MEGADDEX S.A. za kwotę 2 milionów złotych.

W okresie 12 miesięcy 2011 roku Spółka dokonała wypłaty dywidendy z zysku netto za rok 2010 w wysokości 39 672 tysięcy złotych co zostało szerzej opisane w nocie 35.7.

47.1. Jednostka dominująca Spółki

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podmiotem dominującym RAFAKO S.A. jest spółka PBG S.A., zmiana w akcjonariacie została opisana w nocie 36.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku PBG S.A. z siedzibą w Wysogotowie posiadała 66% akcji zwykłych Spółki (bezpośrednio posiada 16% akcji, pośrednio 50% + 1 akcja).

47.2. Wspólne przedsięwzięcia, w których Spółka jest współnikiem

Spółka nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć.

47.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

W okresie 12 miesięcy 2011 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe. Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązanymi. Wynagrodzenie ustalane jest najczęściej w drodze przetargu, ustalone są standardowe warunki płatności. Podmiot powiązany musi zapewnić wykonanie usługi zgodnie z dokumentacją, udzielić gwarancji na określony czas oraz przedstawić zabezpieczenie w postaci bankowej gwarancji dobrego wykonania. Wobec podmiotów powiązanych obowiązują również standardowe kary umowne, zapisy zabezpieczające zachowanie tajemnicy, własności przemysłowej, ubezpieczenia kontraktu, działania siły wyższej i rozstrzygnięcia ewentualnych sporów.

47.4. Transakcje z udziałem innych członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządów i Rady Nadzorczej Spółki.

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym Spółka nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządów i Rady Nadzorczej.

47.5. Akcje w posiadaniu członków organów zarządzających i nadzorujących

Ilość akcji Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, a także ilość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, według stanu na 31 grudnia 2011 roku, przedstawia poniższa tabela:

	Nazwa spółki	Łączna liczba akcji (udziałów)	Wartość nominalna akcji (udziałów) w złotych
Osoba zarządzająca			
Wiesław Różacki	RAFAKO S.A.	10 000	20 000,00
	PBG S.A.	100	100,00
Jarosław Dusilo	Hydrobudowa Polska S.A.	150	150,00
Osoba nadzorująca			
Tomasz Woroch	PBG S.A.	1 778	1 778,00
Małgorzata Wiśniewska	PBG S.A.	3 279	3 279,00
Przemysław Szkudlarczyk	PBG S.A.	4 390	4 390,00

47.6. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

Spółka nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

47.7. Wynagrodzenia wyższej kadry kierowniczej Spółki

	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011</i>	<i>Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	6 993	5 555
Nagrody jubileuszowe	8	–
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	–	–
	7 001	5 555

* w tym: członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku przedstawiało się następująco:

dane w tysiącach złotych

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
Zarząd	2 004	276	255
Wiesław Różacki	600	180	–
Krzysztof Burek	480	96	–
Jarosław Dusilo	50	–	–
Maciej Kaczorowski	347	–	240
Dariusz Karwacki	58	–	–
Bożena Kawalko	50	–	–
Piotr Wawrzynowicz	418	–	15
Rada Nadzorcza	748	–	12
Roman Jarosiński	87	–	–
Witold Okarma	97	–	–
Wojciech Piskorz	57	–	–
Krzysztof Pawelec	148	–	–
Piotr Rutkowski	12	–	–
Maciej Stradomski	85	–	–
Przemysław Szkudlarczyk	12	–	–
Sławomir Sykucki	85	–	–
Piotr Wawrzynowicz	26	–	12
Małgorzata Wiśniewska	16	–	–
Tomasz Woroch	25	–	–
Leszek Wyslocki	97	–	–
Razem	2 752	276	267

*- wynagrodzenie dodatkowe z tytułu samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku przedstawiało się następująco:

dane w tysiącach złotych

	<i>Wynagrodzenie zasadnicze</i>	<i>Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród</i>	<i>Wynagrodzenie z pozostałych tytułów</i>
Zarząd	1 556,0	570,2	–
Wiesław Różacki	600,0	270,0	–
Krzysztof Burek	480,0	102,1	–
Roman Czerwiński	168,0	102,1	–
Roman Jarosiński	–	96,0	–
Piotr Wawrzynowicz	308,0	–	–
Rada Nadzorcza	790,8	–	180,0
Krzysztof Pawelec	192,0	–	–
Roman Jarosiński*	180,0	–	180,0
Witold Okarma	96,0	–	–
Maciej Stradomski	44,4	–	–
Sławomir Sykucki	96,0	–	–
Piotr Wawrzynowicz	34,8	–	–
Marek Wiak	51,6	–	–
Leszek Wysłocki	96,0	–	–
Rada Nadzorcza – jednostki zależne	266,0	–	–
Roman Jarosiński	150,0	–	–
Piotr Wawrzynowicz	116,0	–	–
Razem	2 612,8	570,2	180,0

*- wynagrodzenie dodatkowe z tytułu samodzielnego pełnienia czynności nadzorczych

48. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Spółka nie publikowała prognoz na 2011 rok.

49. Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 8 lipca 2011 roku, Rada Nadzorcza Spółki działając na podstawie uprawnienia wynikającego ze Statutu Spółki, dokonała wyboru firmy Ernst & Young Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1, wpisaną do rejestru KIBR pod numerem 130, jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Wybór audytora nastąpił zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. W przeszłości Spółka korzystała z usług ww. firmy w zakresie przeglądu i badania sprawozdań finansowych jednostkowych i Grupy Kapitałowej RAFAKO za lata 2002-2005.

W dniu 16 sierpnia 2011 roku Spółka zawarła umowę z firmą Ernst & Young Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na dokonanie przeglądu i badania sprawozdań jednostkowych i skonsolidowanych za półrocze i rok 2011. Łączna wysokość wynagrodzenia za przegląd i badanie sprawozdań finansowych została ustalona na poziomie 179 tysięcy złotych.

Dodatkowo Spółka zawarła umowę z firmą Ernst & Young Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na przeprowadzenie przeglądu Skonsolidowanych Śródrocznych Informacji Specjalnego Przeznaczenia za okres 3 miesięcy kończący się dnia 31 grudnia 2010 roku, przeprowadzenie badania Skonsolidowanych Śródrocznych Informacji Finansowych Specjalnego przeznaczenia za okres 9 miesięcy kończący się dnia 30 września 2011 roku oraz przeprowadzenie prac związanych z przygotowaniem przez jednostkę dominującą – PBG S.A. memorandum informacyjnego dla potrzeb przeprowadzenia procesu euroobligacji, mających na celu przygotowanie tzw. „comfort Lester”. Łączna wysokość wynagrodzenia wynikająca z podpisanej umowy wynosi 434 tysiące złotych.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2011**</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2010*</i>
Obowiązkowe badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	179	96
Inne usługi poświadczające	-	-
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	434	-
Razem	613	96

* odnosi się do firmy DORADCA Zespół Doradców Finansowo – Księgowych Sp. z o.o.

** odnosi się do firmy Ernst & Young

50. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Celem zarządzania ryzykiem finansowym RAFAKO S.A. jest ograniczenie zmienności generowanych przepływów pieniężnych oraz osiąganych wyników finansowych na podstawowej działalności biznesowej do akceptowalnego poziomu. Do głównych instrumentów finansowych z których korzysta Spółka należą: środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe, walutowe transakcje terminowe i umowy leasingu. Głównym zadaniem wspomnianych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Spółki poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także bezpieczne i efektywne lokowanie nadwyżek finansowych. Pozostałe instrumenty finansowe – takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług - powstają w związku z prowadzeniem przez Spółkę bieżącej działalności biznesowej i są nieodłącznym jej elementem.

Spółka nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty mają charakter wspomagający bezpośrednie procesy biznesowe, wynikające z prowadzonej działalności podstawowej. Spółka nie dopuszcza do wykorzystania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną.

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego w analizowanym okresie było i jest obecnie ryzyko walutowe Spółki. Wielkość tego ryzyka została przedstawiona w nocie 50.2.

Po dniu bilansowym Spółka zawarła z PKO BP S.A. Umowę Kredytu w rachunku bieżącym na kwotę 300 milionów złotych, w związku z tym narażona jest na ryzyko stopy procentowej, które będzie miało wpływ na wysokość kosztów finansowych ponoszonych przez Spółkę w kolejnych okresach.

Zaangażowanie Spółki w funduszach inwestycyjnych stanowi element rozproszenia ryzyka związanego z kumulacją aktywów finansowych w jednym miejscu. Zaangażowanie w ten rodzaj instrumentów (jednostki uczestnictwa) nie stanowi istotnego udziału w portfelu depozytowym Spółki, ponadto Spółka dopuszcza inwestowanie tylko w instrumenty o stabilnym poziomie bezpieczeństwa (pieniężne, papierów dłużnych), z wykluczeniem udziału we wszelkiego rodzaju agresywnych funduszach.

Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 12.13.

50.1. Ryzyko stopy procentowej

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka nie posiadała aktywnych umów kredytowych. Ryzyko kredytowe oraz ewentualne zmiany stóp procentowych nie stanowiły zagrożenia dla działalności RAFAKO S.A. Brak zaangażowania kredytowego i związany z tym brak ryzyka stopy procentowej sprawia, że Spółka nie rozważa zawierania kontraktów terminowych na stopę procentową (swapy procentowe). Ewentualne ryzyko związane ze spadkiem stóp procentowych może oddziaływać wyłącznie na obniżenie oprocentowania depozytów posiadanych przez Spółkę. Wrażliwość tego rodzaju zmian wskazano w tabeli poniżej.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (lokaty). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Spółki.

	<i>Zwiększenie/ zmniejszenie o punkty procentowe</i>	<i>Wpływ na wynik finansowy brutto</i>
Okres zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku		
PLN	+ 1%	2 595
EUR	+ 1%	565
SEK	+ 1%	2
PLN	- 1%	(2 595)
EUR	- 1%	(565)
SEK	- 1%	(2)
Okres zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku		
PLN	+ 1%	1 420
EUR	+ 1%	24
SEK	+ 1%	–
PLN	- 1%	(1 136)
EUR	- 1%	(19)
SEK	- 1%	–

50.2. Ryzyko walutowe

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego, na które narażona jest Spółka jest ryzyko walutowe, które wynika ze zmian kursu walutowego, powodujących niepewność, co do przyszłego poziomu przepływów pieniężnych denominowanych w walutach obcych. Ekspozycja na ryzyko walutowe Spółki wynika z faktu, że znaczna część jej przepływów pieniężnych jest wyrażona w walutach obcych. Zmiany kursu PLN do walut obcych, szczególnie mające miejsce w krótkim okresie czasu i występujące z dużą dynamiką, mogą mieć istotny wpływ zarówno na rentowność realizowanych kontraktów denominowanych w walutach obcych, jak i poziom różnic kursowych liczonych od pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, a przeliczanych na PLN.

W minionym okresie ponad 26% zafakturowanych przychodów Spółki wyrażonych było w walutach obcych, przede wszystkim w EUR.

Strategia zarządzania ryzykiem walutowym stosowana przez Spółkę zakłada wykorzystanie w jak największym stopniu naturalnego zabezpieczenia. Spółka dąży do jak największego strukturalnego dopasowania przychodów i kosztów w tej samej walucie w ramach realizowanych kontraktów. Ekspozycja netto na ryzyko walutowe, która nie jest zabezpieczana w sposób naturalny, zabezpieczana jest w momencie zawierania transakcji w granicach od 30% do 70% szacowanej wartości ekspozycji netto, wyłącznie za pomocą zaakceptowanych typów instrumentów pochodnych.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, Spółka zabezpieczyła około 88 % ekspozycji walutowej w EUR i około 35% ekspozycji walutowej w SEK (ekspozycji rozumianej jako szacowana różnica pomiędzy przyszłymi wpływami i wydatkami wyrażonymi w walucie EUR/SEK, z uwzględnieniem salda zaliczek oraz środków pieniężnych).

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości aktywów i zobowiązań pieniężnych) na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, SEK, GBP, TRY przy założeniu niezmienności innych czynników.

	<i>Wzrost/ spadek kursu waluty</i>	<i>Wpływ na wynik finansowy brutto</i>	<i>Wpływ na kapitał własny</i>
31 grudnia 2011 – EUR	+10%	11 362	9 203
	-10%	(11 362)	(9 203)
31 grudnia 2011 – SEK	+10%	75	61
	-10%	(75)	(61)
31 grudnia 2011 – TRY	+10%	145	117
	-10%	(145)	(117)
31 grudnia 2010 – EUR	+10%	7 261	5 881
	-10%	(7 261)	(5 881)
31 grudnia 2010 – SEK	+10%	1 604	1 299
	-10%	(1 604)	(1 299)
31 grudnia 2010 – TRY	+10%	361	292
	-10%	(361)	(292)
31 grudnia 2010 – BAM	+10%	59	48
	-10%	(59)	(48)

50.3. Ryzyko cen towarów

Spółka jest narażona na ryzyko wzrostu cen, szczególnie materiałów strategicznych dla jej działalności. Na poziom tego ryzyka znacząco wpływa sytuacja na światowych rynkach cen surowców – stali, metali szlachetnych, paliw i energii powodowana zarówno wahaniami kursów walut jak i koncentracją producentów zmierzającą do prowadzenia wspólnej kontroli cen. Strategia zarządzania ryzykiem cen towarów zakłada dążenie do zawierania kontraktów z poddostawcami materiałów i usług w walucie kontraktu głównego, lokowanie dostaw materiałów po stronie klienta, jak również zawieranie umów zakupowych w cenach stałych. Spółka nie zawiera wieloletnich umów z poddostawcami, zakres dostaw i dostawcy ustalani są indywidualnie w zależności od potrzeb.

50.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Spółki jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności. Wynika ono z zawartych kontraktów handlowych i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Udzielanie klientom, tzw. kredytu kupieckiego jest aktualnie nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże Spółka podejmuje szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyk związanych z podjęciem współpracy z potencjalnie nierzetelnym klientem. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Klienci, którzy w opinii Spółki, na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, nie są wiarygodni finansowo, są zobowiązani do przedstawienia odpowiednich zabezpieczeń finansowych, które minimalizują ryzyko niewypłacalności tych firm wobec Spółki. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności i niezwłocznie podejmowanym działaniom windykacyjnym wobec należności przeterminowanych, narażenie Spółki na ryzyko kredytowe jest nieznaczne.

50.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na ryzyko płynności w przypadku niedopasowania struktury terminowej przepływów pieniężnych na realizowanych kontraktach. Spółka dąży do zapewnienia tzw. pozytywnych przepływów pieniężnych, co przy założeniu terminowego regulowania należności eliminuje ryzyko płynności. Nominalna wartość linii kredytowych, do których ma dostęp Spółka skutecznie zapobiega ewentualnym negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności. Ponadto, w związku z bardzo dobrą sytuacją finansową Spółki i wysokim wskaźnikiem płynności, Spółka w znacznym stopniu uniezależniła się od zewnętrznych źródeł finansowania działalności. Dostępne limity kredytowe w bankach były wykorzystane w stopniu minimalnym.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2011	Na żądanie	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu	–	23	70	176	–	269
Instrumenty pochodne	–	3 780	2 206	–	–	5 986
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	15 761	120 504	37 552	16 504	1 749	192 070
Dyskonto zobowiązań	–	487	1 083	2 053	715	4 338
	15 761	124 794	40 911	18 733	2 464	202 663

31 grudnia 2010	Na żądanie	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu	–	–	–	–	–	–
Instrumenty pochodne	–	1 087	2 256	–	–	3 343
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	12 166	122 283	13 842	27 021	2 247	177 559
Dyskonto zobowiązań	–	–	–	1 942	624	2 566
	12 166	123 370	16 098	28 963	2 871	183 468

51. Instrumenty finansowe

51.1. Wartość bilansowa klas i kategorii instrumentów finansowych

Wartość bilansową klas i kategorii instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku prezentują poniższe tabele.

Spółka prezentuje poszczególne kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości bilansowej, których wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej.

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa 31 grudnia 2011	Wartość bilansowa 31 grudnia 2010
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16 112	29 661
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	15 769	27 304
Instrumenty pochodne	343	2 357
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	491	491
Udziały i akcje długoterminowe	491	491
Pożyczki i należności	270 279	217 442
Należności z tytułu dostaw i usług	183 781	209 831
Pozostałe należności	78 682	6 090
Pożyczki udzielone	605	481
Lokaty długoterminowe	–	–
Lokaty krótkoterminowe	7 211	1 040
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	173 401	156 246
	460 283	403 840

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, ujęte nieprawidłowo w poprzednich okresach jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zostały przeklasyfikowane (z uwzględnieniem korekty prezentacyjnej w powyższej nocie) do pozycji aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

<i>Kategorie i klasy zobowiązań finansowych</i>	<i>Wartość bilansowa 31 grudnia 2011</i>	<i>Wartość bilansowa 31 grudnia 2010</i>
Zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez wynik finansowy	5 986	4 087
Instrumenty pochodne	5 986	4 087
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	192 070	177 559
Kredyty i pożyczki	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (w tym inwestycyjne)	192 070	177 559
Pozostałe zobowiązania finansowe	–	–
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	269	–
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	269	–
	198 325	181 646

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej:

<i>31 grudnia 2011 roku</i>	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>	<i>Poziom 3</i>
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	15 769	343	–
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	15 769	–	–
Instrumenty pochodne	–	343	–
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	491	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	491	–	–
Zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	5 986	–
Instrumenty pochodne	–	5 986	–
 <i>31 grudnia 2010 roku</i>			
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	27 304	2 357	–
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	27 304	–	–
Instrumenty pochodne	–	2 357	–
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	491	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	491	–	–
Zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	4 087	–
Instrumenty pochodne	–	4 087	–

51.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Aktywa finansowe</i>								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	DDS	–	–	–	–	4	11	15
- akcje i udziały	DDS	–	–	–	–	4	11	15
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:		30	(2)	–	(9)	–	–	19
- lokaty długoterminowe	PiN	–	–	–	–	–	–	–
- pożyczki długoterminowe	PiN	30	(2)	–	(9)	–	–	19
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe), w tym:		1 535	1 372	–	(1 330)	2 213	22	3 812
- lokaty krótkoterminowe	PiN	1 535	1 372	–	–	–	–	2 907
- certyfikaty depozytowe	WwWGpWF	–	–	–	–	–	–	–
- jednostki uczestnictwa TFI KBC	WwWGpWF	–	–	–	276	–	22	298
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	WwWGpWF	–	–	–	(1 606)	2 213	–	607
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	PiN	45	7 597	(22 547)	(798)	–	–	(15 703)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	–	–	–	(4 141)	(3 307)	–	(7 448)
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	–	–	–	(4 141)	(3 307)	–	(7 448)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	8 836	2 575	–	–	–	–	11 411
Razem		10 446	11 542	(22 547)	(6 278)	(1 090)	33	(7 894)

Okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Zobowiązania finansowe</i>								
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
- kredyty w rachunku bieżącym oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
- pozostałe kredyty krótkoterminowe wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	PZFWgZK	(12)	-	-	-	-	-	(12)
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFWgZK	(12)	-	-	-	-	-	(12)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFWgZK	(14)	(2 759)	-	1 795	-	-	(978)
Instrumenty zabezpieczające	PZFWgZK	(84)	-	-	-	-	-	(84)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	-	-	-	-	-	-	-
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	-	-	-	-	-	-	-
Razem		(110)	(2 759)	-	1 795	-	-	(1 074)

Okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Aktywa finansowe</i>								
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (długoterminowe), w tym:	DDS	-	-	-	-	220	392	612
- akcje i udziały	DDS	-	-	-	-	220	392	612
Pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe), w tym:		67	-	-	7	-	-	74
- lokaty długoterminowe	PiN	40	-	-	-	-	-	40
- pożyczki długoterminowe	PiN	27	-	-	7	-	-	34
Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe), w tym:		1 986	(65)	-	1 138	364	57	3 480
- lokaty krótkoterminowe	PiN	1 986	(65)	-	-	-	-	1 921
- certyfikaty depozytowe	WwWGpWF	-	-	-	(118)	364	-	246
- jednostki uczestnictwa TFI KBC	WwWGpWF	-	-	-	309	-	57	366
- jednostki uczestnictwa TFI Allianz	WwWGpWF	-	-	-	947	-	-	947
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe naleźności	PiN	43	(5 494)	(25 221)	(160)	-	-	(30 832)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	-	-	-	8 398	-	-	8 398
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	-	-	-	8 398	-	-	8 398
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	PiN	2 726	(736)	-	-	-	-	1 990
Razem		4 822	(6 295)	(25 221)	9 383	584	449	(16 278)

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, ujęte nieprawidłowo w poprzednich okresach jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zostały przeklasyfikowane (z uwzględnieniem korekty prezentacyjnej w powyższej notcie) do pozycji aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku	Kategoria zgodnie z MSR 39	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu wyceny	Zyski / (straty) ze sprzedaży instrumentów finansowych	Pozostałe	Razem
<i>Zobowiązania finansowe</i>								
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki, w tym:	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
- kredyty w rachunku bieżącym oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
- pozostałe kredyty krótkoterminowe wg zmiennej stopy procentowej	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	PZFWgZK	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	PZFWgZK	(530)	(3 008)	-	103	-	4	(3 431)
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	WwWGpWF	-	-	-	-	(2 070)	-	(2 070)
- walutowe kontrakty terminowe typu <i>forward</i>	WwWGpWF	-	-	-	-	(2 070)	-	(2 070)
Razem		(530)	(3 008)	-	103	(2 070)	4	(5 501)

51.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższych tabelach przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2011 roku

<i>Oprocentowanie stałe</i>	<i><1rok</i>	<i>1-2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Lokaty długoterminowe	-	-	-	-	-	-	-
Lokaty krótkoterminowe	7 211	-	-	-	-	-	7 211
<i>Oprocentowanie zmienne</i>							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	173 401	-	-	-	-	-	173 401
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	93	105	71	-	-	-	269
Udzielone pożyczki	133	-	-	-	-	472	605
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	-
	173 627	105	71	-	-	472	174 275

31 grudnia 2010 roku

<i>Oprocentowanie stałe</i>	<i><1rok</i>	<i>1-2 lat</i>	<i>2-3 lat</i>	<i>3-4 lat</i>	<i>4-5 lat</i>	<i>>5 lat</i>	<i>Ogółem</i>
Lokaty długoterminowe	-	-	-	-	-	-	-
Lokaty krótkoterminowe	1 040	-	-	-	-	-	1 040
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<i>Oprocentowanie zmienne</i>							
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	156 246	-	-	-	-	-	156 246
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-	-	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	481	481
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	156 246	-	-	-	-	481	156 727

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

52. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień 2011 roku kształtowało się na poziomie 2 013 osób.

53. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie miały miejsca zdarzenia, które nie zostały ujęte w wyniku finansowym Spółki.

W dniu 2 stycznia 2012 roku Spółka RAFAKO S.A. w konsorcjum z EFOR MAKINA skutecznie podpisała kontrakt z firmą EUAS w Turcji o wartości 13,3 miliona EUR. Przedmiotem umowy jest modernizacja elektrofiltrów bloków nr 3 i 4 w Elektrociepłowni SOMA w Turcji.

W dniu 3 stycznia 2012 roku Spółka otrzymała drogą kurierską od Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. w Warszawie oryginalnego pisma pt: "Oświadczenie o potrąceniu", podpisanego przez Jacka Bartkiewicza – Prezesa Zarządu i Dariusza Odziobę – Wiceprezesa Zarządu, w którym Bank stwierdza m.in., że dokonał płatności na rzecz Alstom Power Sp. z o.o. z tytułu gwarancji wskazywanych przez Spółkę w raporcie z dnia 20 grudnia 2011 roku. Ww. płatności zostały dokonane przez Bank, m.in. pomimo doręczenia Bankowi przez RAFAKO S.A. już w dniu 21 grudnia 2011 roku (tj. w dniu następnym po złożeniu w Sądzie Okręgowym w Warszawie, XX Wydziale Gospodarczym) - kopii wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczeniom Emitenta przeciwko Alstom Power Sp. z o.o. wraz z wszystkimi załącznikami – i posiadania przez Bank - przekazywanych mu na bieżąco przez RAFAKO S.A. - informacji o toczącym się postępowaniu zabezpieczającym, zakończonym wydaniem w dniu 30 grudnia 2011 roku przez Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy korzystnego dla Emitenta Postanowienia, o którym Zarząd informował w raporcie bieżącym w dniu 3 stycznia 2012 roku.

W dniu 10 stycznia 2012 roku Spółka udzieliła jednostce powiązanej pożyczkę w kwocie około 32 milionów złotych.

W dniu 2 lutego 2012 roku Spółka otrzymała zawiadomienie od Zarządu JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo o wyborze oferty złożonej przez Konsorcjum: RAFAKO S.A., Energoinvest d.d. Sarajevo oraz Deling d.o.o. Tuzla na wymianę elektrofiltra oraz modernizację systemu transportu popiołu i żużłu bloku nr 6 -215 MW w Elektrociepłowni Tuzla jako najkorzystniejszej. Wartość oferty wynosi 10 150 000 EUR.

W dniu 2 lutego 2012 roku Spółka RAFAKO S.A. otrzymała od pełnomocników procesowych informację o wszczęciu przez RAFAKO S.A. przed Międzynarodowym Sądem Arbitrażowym przy ICC w Paryżu postępowania przeciwko spółce prawa niemieckiego HPE. Przedmiotem postępowania arbitrażowego są roszczenia pieniężne RAFAKO S.A. jako powoda względem HPE jako pozwanego, które wynikają z trzech projektów realizowanych w Niemczech, w ramach których Spółka występowała jako podwykonawca HPE. We wszystkich trzech umowach z HPE, strony umowy w klauzuli arbitrażowej wskazały jako właściwy Międzynarodowy Sąd Arbitrażowy przy ICC w Paryżu. Wartość przedmiotu sporu – Spółka wskazała w pozwie łączną wartość dochodzonych wierzytelności na kwotę 13 386 595,11 EUR, która to wartość przekracza 10% kapitałów własnych RAFAKO S.A. Datą wszczęcia postępowania jest – zgodnie z art. 4 Regulaminu ICC – data otrzymania Wniosku przez sekretariat ICC.

Spółka RAFAKO S.A. zawarła w dniu 8 lutego 2012 roku z PKO BP S.A. z siedzibą w Warszawie („Bank”) umowę kredytową. Na podstawie zawartej umowy Bank udzielił Spółce kredytu bankowego w rachunku bieżącym na kwotę 300 000 000 złotych z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności.

W okresie ostatnich 12 miesięcy Spółka zawarła kilka umów z firmą JP EPS Belgrade – PD "Termoelektrane Nikola Tesla" (TENT) d.o.o. Obrenovac (Zamawiający) z siedzibą w Obrenovac (Serbia) na łączną kwotę około 15 030 000,00 EUR. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej 14 000 000,00 EUR (58 727 200,00 złotych), zawartej w dniu 13 lutego 2012 roku, jest produkcja i dostawa urządzeń, części i elementów kotłowych, nadzór oraz serwis dla kotła Bloku B1, który jest pierwszym z czterech etapów prac, które należy wykonać w Elektrowni TENT B.

RAFAKO S.A. Lider Konsorcjum w składzie: Emitent, Polimex – Mostostal S.A. z siedzibą w Warszawie oraz Mostostal Warszawa S.A. z siedzibą w Warszawie (zwanymi dalej Generalnym Wykonawcą) w dniu 15 lutego 2012 roku zawarł z PGE Elektrownią Opole S.A. z siedzibą w Belchatowie (Zamawiający) umowę, której przedmiotem jest zaprojektowanie, a także dostawa, wykonanie prac budowlanych, montaż, uruchomienie i wszystkie związane z tym procesem usługi, wykonane na zasadzie „pod klucz”, obiektu składającego się z bloku energetycznego nr 5 oraz bloku energetycznego nr 6 w PGE Elektrowni Opole S.A. wraz z urządzeniami i wyposażeniem, jak również związanymi z nimi budynkami oraz budowlami. Zgodnie z warunkami Umowy, Generalny Wykonawca zobowiązuje się zrealizować zamówienie w terminie 54 (pięćdziesięciu czterech) miesięcy od wystawienia polecenia rozpoczęcia prac w odniesieniu do bloku 5 oraz w terminie 62 (sześćdziesięciu dwóch) miesięcy od wystawienia polecenia rozpoczęcia prac w odniesieniu do bloku 6. Łączna wartość kontraktu wynosi 9 397 000 000,00 złotych netto, a wartość brutto umowy wynosi 11 558 310 000,00 złotych.

W okresie ostatnich 12 miesięcy Spółka RAFAKO S.A. zawarła kilka umów z firmą Metso Power Oy z siedzibą w Tampere (Finlandia), na łączną kwotę około 53 milionów złotych. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej 4,3 miliona EUR (około 17 milionów złotych), zawartej w dniu 14 kwietnia 2011 roku, jest dostawa części ciśnieniowych kotłów dla Fabryki Celulozy Suwanow Maranhao (Brazylia).

W dniu 17 lutego 2012 roku Spółka otrzymała skutecznie podpisaną przez bank Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. z siedzibą w Warszawie Umowę o udzielenie gwarancji bankowej oraz oryginal gwarancji bankowej zwrotu zaliczki, na kwotę 79 310 400 złotych, wystawionej na rzecz PGE Elektrownia Opole S.A. Gwarancja została wystawiona na zlecenie Emitenta w związku z podpisaniem umowy pomiędzy Konsorcjum w składzie: Emitent (Lider), Polimex-Mostostal S.A. i Mostostal Warszawa S.A., a PGE Elektrownią Opole S.A., której przedmiotem jest budowa bloków energetycznych nr 5 i 6 w PGE Elektrowni Opole S.A., na zasadzie „pod klucz” (szerzej opisanej w RB nr 18/2012). Termin ważności gwarancji upływa dnia 15 lutego 2013 roku.

W dniu 29 lutego 2012 roku Konsorcjum w składzie: RAFAKO S.A., Energoinvest d.d. Sarajevo oraz Deling d.o.o. Tuzla, skutecznie podpisało umowę z JPE Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo na kwotę 10 150 000 EUR. Przedmiotem umowy jest wymiana elektrofiltra oraz modernizacja systemu transportu popiołu i żużlu bloku nr 6-215 MW w Elektrociepłowni Tuzla, Bośnia i Hercegowina.

W okresie ostatnich 12 miesięcy Spółka podpisała kilka umów z firmą Constructions Industrielles de la Mediterranee (Zamawiający) na łączną kwotę około 13 mln EUR. Przedmiotem umowy o największej wartości wynoszącej 10,28 mln EUR podpisanej skutecznie w dniu 6 marca 2012 roku, jest dostawa części ciśnieniowych dla dwóch kotłów do spalarni odpadów komunalnych Oxfordshire (Wielka Brytania).

Niniejsze sprawozdanie finansowe Spółki zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 30 kwietnia 2012 roku uchwałą numer 35 Zarządu RAFAKO S.A. z dnia 30 kwietnia 2012 roku.

Podpisy:

30 kwietnia 2012 roku	Wiesław Różacki	Prezes Zarządu
30 kwietnia 2012 roku	Krzysztof Burek	Wiceprezes Zarządu
30 kwietnia 2012 roku	Jarosław Dusilo	Wiceprezes Zarządu
30 kwietnia 2012 roku	Dariusz Karwacki	Wiceprezes Zarządu
30 kwietnia 2012 roku	Bożena Kawalko	Wiceprezes Zarządu
30 kwietnia 2012 roku	Jolanta Markowicz	Główny Księgowy